POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXVI. évf. 4. szám (36. Jg. Nr. 4)

Az európai magyar katolikusok lapja

2004. április

LÁTNI SZERETNÉNK JÉZUST...

II. János Pál pápa üzenete a virágvasárnap esedékes a XIX. ifjúsági világnapra

A 2004-es év az utolsó állomás a 2005-ben, Kölnben tartandó XX. ifjúsági világnap megünneplése előtt - írja üzenetében a szentatya, és már most arra szólítja fel a fiatalokat, hogy fokozzák lelki előkészületüket, mélyítsék el az idei világnap témáját, amely a következő, János evangéliumából vett idézet: „Látni szeretnénk Jézust". Néhány „görög" ezzel a kérdéssel fordult egy nap az apostolokhoz. Tudni akarták, kicsoda Jézus. A kíváncsiság és az előérzet vezette őket, hogy Jézusnál választ találnak alapvető kérdéseikre, hogy ki is volt Ő valójában és honnan jött.

A pápa üzenetében arra buzdítja a fiatalokat, hogy kövessék e „görögök" példáját, akik Fülöptől ezt kérték. A fiatalok érdeklődését ne csak az értelem kíváncsisága vezérelje, hanem mindenekelőtt az a benső igény, hogy választ találjanak életük értelmének kérdésére. Mint egykor a gazdag ifjú, aki azt kérdezte Jézustól: „Mit kell tennem, hogy üdvözüljek?" Az evangélista szavai szerint Jézus, amikor ránézett erre a fiatalra, megszerette. Aki előítéletektől mentesen, szabad szívvel közeledik Jézushoz, könnyen elérhet a hithez, hiszen Jézus már előbb látta és megszerette. Az emberi méltóság legmélyebb szempontja éppen ebben áll, hogy az ember kommunikálhat Istennel. Minden ember szívében él a vágy, hogy meglássa Istent. - „Kedves fiatalok, hagyjátok, hogy Jézus a szemetekbe nézzen, hogy így is nőjön bennetek a vágy a fény meglátására" - írja a szentatya, majd felteszi a kérdést: „Akarjátok ti is ennek a tekintetnek a szépségét látni? Ne válaszoljatok túl gyorsan. Mindenekelőtt teremtsetek magatokban csendet, engedjétek felmerülni szívetekben az Isten meglátása utáni vágyat. Ne feledjétek, hogy a kereszténység nem tan, hanem Istennel való találkozás. Igyekezzetek ezt minden módon lehetővé tenni. Keressétek azt a test szemeivel saját életetek és mások életének eseményeiben, valamint a lélek szemeivel az imádságon és az elmélkedéseken keresztül."

A pápa figyelmeztet: a Jézus meglátására irányuló vágyat nem lehet elnyomni, de sajnos el lehet torzítani. Az igazságot kereső görögök nem találhattak volna rá Krisztusra, hogyha szabad akaratban gyökerező tettük nem ölt konkrét formát ebben a világos elhatározásban: „Látni szeretnénk Jézust". Valóban szabadnak lenni azt jelenti, hogy megvan az erő azt a személyt választani, akiért teremtettünk, és elfogadni az Ő uralmát életünk fölött. Ahogyan ezt Szent Ágoston írja Vallomásaiban: „Magadnak teremtettél minket, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik benned, Istenünk". Legyetek kitartók ebben a keresésben, mert teljes önmegvalósulásotok és örömötök a tét. Ha megtanuljátok felfedezni Jézust az Eucharisztiában, akkor meglátjátok Őt majd embertestvéreitekben, különösképpen a legszegényebbekben is - írja a szentatya. Így megértitek azt a nyelvet, amelyet Jézus beszél: az önátadás és az élet feláldozásáig menő szeretet nyelvét. Így megszabadultok

(Folytatás a 4. oldalon)

AZ ELHENGERÍTETT KŐ

Írta: PINTÉR GÁBOR, a stockholmi Apostoli Nunciatúra első titkára

1. A XX. század európai történelmének egyik meghatározó és kiemelkedő egyénisége, De Gaulle tábornok e szavakkal fejezi be emlékiratait: „Öreg ember, elcsigázták a megpróbáltatások, távol a hiú vállalkozásoktól már érzi az örök fagy közeledtét..., de ahhoz sohasem fáradt, hogy a homályban is a reménység felcsillanó szikráit fürkéssze."

Nagypéntek mindent elborító sötétségében és húsvét hajnalának pirkadó fénysugaraiban mi, keresztények is a reménység felvillanó szikráit fürkésszük. Számunkra ezek a szikrák Jézus húsvéti sírjából villannak elénk. Míg szeretteink sírjához a gyász, a bánat és a fájdalom szorongató érzései kísérnek bennünket, addig Jézus sírjához az öröm és a reménység szabadító hite vezet minket: hiszen az emberré lett Isten sírjában nem porladó csontokat találunk, hanem a halálon diadalmaskodó Krisztus üzenetét.

Mivel azonban Krisztus haláltusája a világ végéig folytatódik, nemegyszer bennünk is lázongó gondolatokat ébreszt. Miért kellett és kell Jézusnak elmerülnie a szenvedés gyötrelmeiben? Miért kell osztoznia sorsában minden hű követőjének? Ha Krisztus megszenvedett bűneinkért és tisztára mosta a világ szennyesét, miért kell még nekünk is szenvednünk? Valljuk be, mennyire szeretnénk kitörölni az evangéliumból Jézus jövendölését: aki utánam akar jönni, vegye föl keresztjét! Sőt: üldözni fognak titeket! Miért ígértél nekünk ilyesmit, Urunk, amikor minden ember békére, biztonságra, boldogságra vágyik? Ha te olyan nagylelkűen kifizetted váltságdíjunkat és mindent letörlesztettél a keresztfán, miért akarsz még minket is belevonni szenvedésed fájdalmaiba?

Bizony, sokszor nagyon tévesen gondolkozunk a megváltás értelméről. Ez nyilvánvalóan következik abból, hogy a „kereszt botránya" s a szenvedés problémája nem ragadhatók meg egyszerű, szokványos emberi fogalmakkal. Éppen ezért gyakran elveszünk a részletekben és nem látjuk az egészet. Sokan azt gondolják, hogy Jézus áldozata, kiontott vére kiengesztelte a megsértett Istent és lehetőséget adott nekünk is, hogy részesedjünk az isteni életben. Úgy tűnik, mintha Isten valami kegyetlen kényúr lenne, aki saját fián hajtja be az emberek tartozását. Igaz, Jézus valóban elmerült a szenvedés tengerében, de a megváltás nem csupán a szenvedés által történt! Jézus sohasem hirdette a szenvedés önálló értékét és nem adott olyan parancsot, hogy kínozzátok magatokat, szenvedjetek! Nem adott parancsot a szenvedésre, hanem csakis a szeretetre. Jómaga nem azért jött a földre, hogy szenvedjen, hanem hogy szeressen! Szeresse az Atya akaratát és szeresse az embereket. S erről az útról senki sem térithette le. Jézus arra figyelmeztet engedelmességével, hogy egyedül Isten akaratának teljesítésétől függ boldogságunk és üdvösségünk. Nem azért jött tehát a földre, hogy szenvedjen, hanem hogy teljesítse az Atya akaratát. Miért kellett mégis elmerülnie a szenvedésben?! Mert az Atya akaratát követve, messiási küldetésének teljesítése közben szembe találta magát a vallási szokásaikban elkényelmesült s az Isten valódi útját elutasító tömegekkel, a megújulásra képtelen emberi gondolkodás kőszikláival, az Atya önmagát közlő gesztusainak eltaszításával. Ő azonban nem változtatott útirányán, inkább vállalta a szenvedést is - de szeretetből.

2. A héber kultúra és vallásos gondolkodás számára, amelyre egyébként az

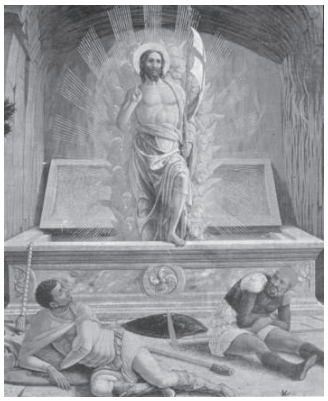

Feltámadás, Andrea Mantegna (1431-1506)

egész krisztusi tanítás is épült, elképzelhetetlen volt, hogy Isten, aki tiszta szellem, emberi testbe öltözködjék. Amikor pedig Jézus a keresztfán a halál karjaiba hanyatlott, ez mindennél nagyobb bizonyíték volt istensége ellen. Olyan megdöbbentő volt Jézus tehetetlensége, hogy még az apostolok is meginogtak. Amikor a keresztről levéve testét a sírba helyezték, vele együtt reményeiket is temették. Könnyezve nézték a sír száját elzáró sziklát, mely csak egyetlen gondolatot táplált szívükben: „volt". Ám a halál győzelme, Jézus kínos hallgatása nem tartott sokáig. A Messiás virágvasárnapi jövendölése - miszerint ha a lelkes nép éljenzése elhallgat, a kövek szólalnak meg - húsvét hajnalán beteljesedett. Elnémultak ellenségei, elnémultak tanítványai, de megszólaltak a kövek. Mindazok, amelyeket megmozgatott a hajnali földrengés, s amelyek közül leghangosabban az a szikla kiáltott, amely elzárta Jézus sírját. A szikla elmozdult, a sír szája megnyílt és világgá kiáltotta: él az Isten, Krisztus feltámadt!

3. Az evangéliumot hirdető, majd írásba foglaló tanítványoknak igen komoly feladatot jelentett a feltámadás örömhírének közérthető továbbadása. Hiszen az emberként élő Mesterük mégoly rendkívüli tetteinek és tanításának közlésére elegendő volt a mindennapos, megszokott nyelvhasználat. Ám a feltámadás tényének és valóságának kifejezéséhez egy jelképekkel átszőtt, szimbolikus, de mégis világos nyelvezetre volt szükség. Ezáltal az evangéliumok megpróbálnak választ adni az emberiség legnagyobb enigmájának, a halálnak eladdig megoldatlan problémájára. Megpróbálják szavakba foglalni és átörökíteni a szerzett bizonyosságot, amelyet az utókor emberileg képtelen bebizonyítani vagy megtapasztalni. Céljuk egyértelmű: hirdetni fáradhatatlanul a nagyszerű hírt - a halálnak nincs hatalma felettünk, nem jelenti életünk befejezését, hanem az új, a véget nem érő élet kezdetét. Jézus feltámadása a jövő jelképe - tudatos leszámolás a halál képtelenségével. Isten Fiának feltámadása túlmutat az emberi ész határain, túl az emberi tapasztalás lehetőségein, túl a higgadt megfontoltság elvárásain és reményein, túl minden logikus definíción. De gondolkodásunk meghatározója nem lehet csupán a krisztusi feltámadás tényének hitünk általi elfogadása, hanem sokkal inkább annak mondanivalóját kell tudatosítanunk: a Teremtő által létrehozott emberi mivoltunk akkor éri el a maga teljességét, ha nem elégszik meg a mindennapok által adott, szűklátókörű, apró vágyaink beteljesítésével, hanem igazi reményét és célját a földi életen túlmutató transzcendens, isteni dimenzióba helyezi.

4. A gondos és figyelmes asszonyok, akik fájdalmukban és csalódottságukban sem feledkeznek el Jézus testének bebalzsamozásáról, húsvét hajnalán így tanakodnak egymás között: „Ki hengeríti el nekünk a követ a sír bejáratától?" Néhány pillanat múlva azonban, megpillantván a sírt, látják, hogy a követ már elhengerítették. S Márk - eltérően a másik három evangéliumtól - még hozzáteszi: „pedig igen nagy volt" (vö. Mk, 16, 1-8). Ez a régészetileg is alátámasztható apró részlet - hiszen a kor szokásainak tökéletesen megfelelő temetkezési módról tanúskodik - számunkra egy közvetett üzenetet is hordoz. Márk, a fiatal tanítvány és mi, posztmodern emberek egyaránt felfedezhetünk egy jelentős szimbólumot az elhengerített kőben, mely igen nagy volt: egy igazi kő, egy áthatolhatatlannak tűnő valóságos fal választja el az embert a feltámadástól. Ki tudja elmozdítani, megszüntetni ezt az akadályt?! Csak és egyedül Isten tud megszabadítani a halál szörnyű terhétől, amely igen nagy sziklaként ránehezedik létünkre, az időben és térben eltöltött életünkre.

5. Jézus önmagát feláldozó halálával bizonyította emberszeretetét, feltámadásával pedig isteni hatalmát. Ebből a két forrásból merítjük keresztény hitünket, amely olajként táplálja reményünk mécsesét. Ennek fényében tekintünk előre, mert „a világ csak előre tekintve érdekes, de ha így nézzük, szenvedélyesen lenyűgöző" (Teilhard de Chardin). Őszintén kívánom az ÉLETÜNK minden kedves olvasójának, hogy fedezze fel az elhengerített kő húsvéti üzenetét: Krisztus feltámadt s vele együtt én is feltámadok! □

MINDEN OLVASÓNKNAK KEGYELEMMEL TELJES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Az Életünk? Már bele se nézek...

Egy Frankfurt közelében élő barátom felhívott telefonon. Figyelmembe ajánlotta, hogy ismerősei közül többen nagyon kritikusan nyilatkoztak az Életünk-ről. Az egyik egyenesen odavetette: „Már bele se nézek...” A főkifogás: a lap nagyon „papos”, folyton csak a pápáról, püspökökről, papokról van benne szó, meg egyházi eseményekről, amelyek senkit se érdekelnek. - Ha egy ilyen megjegyzés valóban sokak véleményét tükrözi, akkor el kell gondolkodni rajta és feltenni magunknak a kérdést: Jogosult-e ez a kritika? És mit tehetünk, hogy a lap érdekesebb, színesebb legyen, hogy olvasóink örömmel „nézzenek bele”? - A következőkben szeretnék lapunkról néhány háttéri információval szolgálni, amelyek segíthetnek egy tárgyilagos megítélés és ebből fakadó, építő kritika megfogalmazásában.

Kedves kritikus, nem-olvasó Előfizetőnk!

Gondolhatja, hogy kijelentése, miszerint „már bele se néz” lapunkba, valamennyiünket, akik immár évtizedek óta önkéntesen és lelkesen igyekszünk az Életünk-et olvasóink számára informatívvá, és egyben színessé, érdekessé tenni, meglehetősen elszomorított. Elképzelhető, hogy ezeket a sorokat se fogja látni, ennélfogva alkalmunk se nyílik a párbeszédre. Mégis azt remélem, hogy akad valaki, aki felhívja rá a figyelmét.

Feltételezem, hogy valamikor látta az Életünk alcímét: „Az európai magyar katolikusok lapja.” Jóllehet ezen főként a Nyugat-Európában élő magyar katolikusokat értjük, a lap eljut mindenhová, ahol magyar katolikusok laknak: Magyarországra, Erdélybe, a Felvidékre, Kárpátaljára, a Vajdaságba, de más földrészekre, Észak- és Dél-Amerikába és Ausztráliába is.

Az előfizetők száma kétségkívül csökkenő tendenciát mutat, ami arra vezethető vissza, hogy a Nyugaton élő magyar katolikusok egy része hazatelepült, másik része az égi hazába költözött, a fiatal generációnak pedig az asszimiláció következtében, kevés a kapcsolata a helyi magyarsággal. Nem lehet persze kizárni azt sem, hogy egyesek azért szüntetik meg előfizetésüket, mert valamilyen okból nem tetszik a lap. Kifogásaikat, bírálatukat azonban nem szokták közölni velünk, pedig ez lenne az egyenes eljárás.

Az Életünk alcíme jelzi, hogy „katolikusok lapja”. Ebből következik vallási, világnézeti elkötelezettsége, vagyis mindavval foglalkozik, ami a vallással, különösképpen a kereszténységgel, a katolicizmussal, az Egyházzal valamilyen téren kapcsolatban van, elsősorban e témakör magyar vonatkozásaival. Az Életünk nem hitbuzgalmi lap, de fontosnak tartja, hogy a keresztény lelkiség, az ima- és szentségi élet kérdései hasábjain helyet kapjanak. Az Életünk nem politikai lap, de nem zárkózhat el egyház- és társadalompolitikai problémák taglalásától, bemutatásától. Kötelességének érzi, hogy tájékoztassa olvasóit mindarról, ami őket, mint magyarokat és katolikusokat közelebbről érdekli. Az Életünk nem kulturális folyóirat, mégis előkerülnek benne a keresztény irodalom, művészet és kultúra értékei és méltatásuk. Folytathatnánk azzal, hogy az Életünk rendszeresen beszámol lelkipásztoraink tevékenységéről, és azáltal, hogy bemutatja őket az olvasóknak, közelebb hozza őket. Vajon ez tenné a lapot „papos”-sá? Nos, az Egyház biztosan nem azonos a papokkal, de ők is hozzá tartoznak. Jézus Krisztus, aki az Egyházat létre hozta, azt akarta, hogy legyen, aki egész életét a híveknek szenteli, aki szolgálja őket az evangélium hirdetésével, a szentségek kiszolgálásával és mellettük álljon nehézségeikben; akkor hiba lenne az, hogy az Életünk róluk, munkájukról és gondjaikról tájékoztat?

Hadd mondjam még el azt, hogy hogyan jön létre az Életünk egy-egy száma. A lapot egy öttagú szerkesztőbizottság állítja össze: három világi és két pap. A világi szerkesztők tehát többségben vannak. Valamennyi évtizedes újságírói tapasztalatokkal rendelkező szakember. Egyikük se kap munkájáért, cikkeiért semmi néven nevezendő fizetést vagy térítést. Ugyanez áll többi cikkírónkra, akik Nyugatról vagy Magyarországról, a Kárpát-medencéből dolgoznak be. Ez az önkéntes munka tette lehetővé, hogy az Életünk immár 36. évfolyamába lépett, minden külső támogatás nélkül. Egyébként a megjelent cikkek szerzőinek csak töredék része pap, tehát itt is a világiak vannak túlsúlyban.

Az elmondottak mindenesetre bizonyítják, hogy az Életünk hűséges alcíméhez:

Az európai magyar katolikusok lapja - tehát nem a papoké elsősorban, hanem mindenkié, aki magát magyarnak és katolikusnak vallja. Ezért lenne fontos, hogy olvasóink olvassák és sajátjuknak érezzék ezt a mi lapunkat, és hogy olvasók és szerkesztők közt párbeszéd alakuljon ki, közöljék észrevételeiket, akkor is, ha ezek kritikusak, sőt főleg akkor, mert szeretnénk olyan lapot a kezükbe adni, amelyet szívesen és haszonnal olvasnak, és ismerőseik, barátaik körében is megismertetnek. Mert egy lap léte vagy nem-léte felett az Olvasók döntenek.

Kedves kritikus, nem-olvasó Előfizetőnk! Nagyon bízom benne, hogy e néhány háttér-információ révén sikerült az Életünk-et egy kicsit közelebb hozni, és most már úgy dönt, hogy ezentúl „belenéz” a lapba és Olvasónkká válik. Ebben a reményben köszöntöm sok szeretettel.

Frank Miklós

ÚJ EVANGELIZÁCIÓ A VILÁGVÁROSOKBAN

Az ezredforduló jubileumi szentév folyamán Schönborn bécsi, Policarpo lisszaboni, Danneels brüsszeli és Lustiger párizsi bíborosok úgy döntöttek, hogy II. János Pál pápa felszólítását Európa újraevangelizálására, egyházmegyéjük sajátosságainak megfelelően kívánják előmozdítani. A négy világváros több évszázados, sajátos, keresztény kulturális örökséggel rendelkezik, de az utolsó 50 évben olyan kozmopolita jelleget öltött, amely egy újfajta urbánus evangelizálást tesz szükségessé. Párizs minden szempontból missziós területté vált. Egyre több katolikus szülő nem kereszteltetti meg gyermekét és a hittanra beiratkozó gyerekek száma szédületesen csökken. Erre utalt II. János Pál pápa ez év februárjában, amikor „ad limina” látogatásra fogadta Ile-de-France püspökeit: „Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!” (1 Kor 9, 16).

A nagyvárosok evangelizálására és a katolikus identitás újra megfogalmazására Bécs tette meg az első lépést egy sikeres nemzetközi kongresszussal 2003 májusában. Ebben az évben Párizson a sor, folytatja Lisszabon (2005), majd Brüsszel (2006). Ehhez csatlakozik elsőnek Budapest (2007) és várhatóan majd a többi nagyváros is. Ennek megfelelően, a szokásos nagyböjti konferenciákat a Notre Dame székesegyházban, az említett nagyvárosok bíborosai, érsekei tartják a nyolc boldogságra utalva: „Mi az, mi embert boldoggá tehet” címszó alatt. Március 21-én, nagyböjt 4. vasárnapján, Erdő Péter bíboros, magyarországi prímás, érsek elmélkedése: „Boldogság, de milyen áron?” A fiataloknak lehetőséget biztosítottak arra, hogy a bíborosokkal találkozzanak.

A nagyböjti konferenciák nyitánya a párizsi egyházmegye evangelizációs programjának, amely Mindenszentekkel fejeződik be. A közte levő időt főleg gyerekeknek és fiataloknak egészítik ki kisebb-nagyobb rendezvényekkel. A cél az, hogy Mindenszentek üzenete feledésbe ne merüljön a halottak napját megelőző héten domináló pogány Holloween kultusszal szemben.

Molnár Ottó, Párizs

A HIT ÉS A VALLÁS SZEREPE A GYÓGYULÁSBAN

Amikor valami fizikai vagy lelki problémánk van, nagyobb orvosi beavatkozás előtt állunk, mindannyian fohászkodunk: „Édes Istenem, segíts meg!” Még azoktól is hallhatjuk, akik nem járnak templomba, nem istenhivők.

A közelmúltban, mint karitász-önkéntes, egy e1őadassorozaton vettem részt, amelynek témája az Alzheimer-kór volt. 1906-ban *Alois Alzheimer* német ideggyógyász írta le, mint aggkori elmebetegséget. Előfordul fiatalabb korban is, de szerencsére ritkán. Röviden a betegségről annyit, hogy bizonyos kémiai anyagok hiánya miatt az agysejtek fokozatosan elpusztulnak, a beteg szellemileg leépül, fizikailag legyengül, és lassanként teljesen környezetétől függővé válik.

A betegség oka még ismeretlen, 65 év felett a lakosság 5%-a, 80 év után 20%-a, 90 év felett 30%-a van érintve. Gyógyítani nem tudják, de gyógyszerekkel lehet stabilizálni az állapotot. Ezért fontos, hogy a betegségre minél korábban felfigyeljenek. Csak többszöri alapos vizsgálat alapján tud a szakorvos diagnózist felállítani, mivel sok (kb. 70) más elmebetegségnek van hasonló kezdeti tünete: az emlékezet gyengülése, a beszéd zavarossága, mozgási zavarok, eltéved az ismert úton, nem ismeri fel a már ismert személyeket, figyelme, érdeklődése csökken. A második fázisban: depresszió, agresszivitás, apátia (magába süllyed), üldözési mánia, mozdulatait nem tudja irányítani, izgatottság.

Az előadó beszélt egy bizonyos *Claude Couturier*-ről, akit 49 éves korában ért ez a betegség. Amikor az orvos közölte vele a diagnózist, naplót kezdett írni, ami 1999-ben könyvként megjelent *„Puzzle, journal d´une Alzheimer”* (Puzzle, egy Alzheimer-es naplója) címmel. Ebből a könyvből tudtam meg, hogy írója hívő volt, vallását gyakorolta, ami neki sokat segített a betegség fejlődésének elviselésében. Tudatában volt, hogy szellemi és fizikai képességeinek csökkenésével terhére lesz családjának és ez állandó gondot okozott neki.

Hallgassuk meg, hogyan fohászkodott: *„Istenem, szabadíts meg engem! Uram, gyere gyorsan segítségemre! Gyere gyorsan mellém! Segítségem és biztonságom Te vagy, Uram, ne késlekedj! Kérlek Téged, add vissza az egészségemet, az örömömet, hallgasd meg imámat, legyél figyelmes, amikor Hozzád könyörgök!”* Majd így fejezte be: *„Nem tudom már, milyen zsoltár ez, sem azt, hogy valóban így van-e, de ez az egyetlen ima, amit pillanatnyilag el tudok mondani.”*

A könyv végén felteszik a kérdést dr. *Michele Micrá*nak, aki az említett betegség egyik kiváló specialistája, mi a szerepe a hitnek és a vallásnak egy Alzheimer-kóros beteg életében. Ő így felelt: *„Megfigyelték, hogy a hit és a vallás gyakorlása igen gyakran hozzájárul a betegek fizikai és szellemi állapotának fenntartásához, sőt javulásához, súlyos aggkori elmebetegségek esetében is. Mert a vallás gyakorlása elősegíti a társadalmi csoporthoz való tartozás tudatát, és ez feltétlenül elősegíti és megőrzi az én-tudat egységét - én ennek a csoportnak a tagja vagyok, én itt Valaki vagyok. Az imák emlékezetbenntartása és a rítus követése lassítja a szellemi képességek elvesztését. A vallásosság, a hit igen fontos támasza a beteg és környezete, valamint az ápolószemélyzet számára is.”*

Ma már tudományosan megállapított tény, hogy a vegetatív, azaz akaratunktól függetlenül működő idegrendszer és az ideg-hormonális regulációja nagymértékben függ az ember lelkiállapotától. Ezt befolyásolja az is, hogy hiszünk, és akiben hiszünk, attól remélünk. Az élet nehéz, sokszor kilátástalannak tűnő helyzeteiben szükségünk van a hitre. A hit és annak következménye a remény, segít minket, hogy szeretettel forduljunk a betegek felé, és nekik is átadjunk ebből valamit. A remény és nem a betegség kell, hogy vezetőnk legyen.

Váradi Irén, Genf

IMASZÁNDÉKOK

Áprilisra

1.

Imádkozzunk, hogy a szent rendek különös gonddal tökéletesítsék jelöltjeik alapos felkészítését és a felszenteltek folyamatos képzését.

A világ napról napra változik, fejlődik, bonyolódik, a problémák, feladatok is változnak. Gyakran egészen váratlanul éri az egyházi vezetőket is olyan meglepetés, hogy nem, vagy alig ismert helyzetben, hirtelen kell állást foglalni, dönteni. Mégpedig lehetőleg helyesen. Ehhez komoly, széleskörű felkészülés, szakképzés szükséges, nemcsak a teológiai tárgyakból, hanem az élet számos területéről. Ha arra gondolunk, hogy 1955-ben, pl. felépítették a Svábhegyen (Budapest) az első televíziós adóállomást Magyarországon, hogy csupán egy programot sugározhasson fekete-fehér-ben, akkor ezzel ellentétben, ma százznál is több programot láthatunk, egyik adóról a másikra kapcsolva. Minden program színesben fogható. Mennyit fejlődött csupán ez az egy terület ötven év alatt!

A tudomány világa állandóan fejlődik minden területen. Például néhány év alatt megfejtették az emberi sejtek, a gének összetevőit és építőköveit, az egyes építőelemek funkcióit. A kutató intézetek tovább dolgoznak a génátültetés felhasználásával történő gyógyítás érdekében. A lelkibetegségek megismerése és felismerése segítheti a felszenteltek munkáját is (a gyógyításra az orvosok hívatottak).

A Szentlélek minden évszázadban létrehoz közösségeket, új rendeket, amelyek a kor sürgető problémáira a Lélek útmutatásával kerestek - és találtak -, válaszokat azok számára, akik nyitottak az égi útmutatás befogadására.

Az elöljárók felelőssége, hogy a lelkiséget elmélyítsék, megújítsák és fejlesszék. Imádkozzunk értük!

2.

Imádkozzunk, hogy a zsinat missziós határozata (Ad Gentes) a keresztény közösségben elmélkedés tárgya, a rendes lelkipásztorkodás terén pedig a szilárd elkötelezés vezérlő eszménye legyen.

Sok egyházi közösség tagjai úgy vélik, az evangelizálás a távoli országokban a helyi egyház dolga. Hiszen ők ismerik a helyi nehézségeket és körülményeket. Ez igaz, de imádságainkkal, többet tehetünk értük, mint gondolnánk. Ha Jézus szavairól elmélkedünk és a távoliakat is belevonjuk, akkor szinte érezzük a szolidaritást velük. Egy-egy videofilm is feltárja helyzetüket. Egy missziós páter vagy fráter képekkel illusztrálhatja munkájukat. Segítsünk nekik. Így létre jön a testvériség közöttük és közöttünk.

Fejős Ottó

Ibolyaszedés

Valamikor a fiatalság egyik tavaszi kedvtelése volt az ibolyaszedés. Mihelyt lehetett, kirándultunk a közeli erdőbe. No, nem volt ez - mármint az ibolyaszedés - valamely unalmas időtöltés. Abból is kitetszik, hogy fiúk-lányok együtt bolyongtuk a rügyező erdőt, ki-ki a párjával. Otthon pohárban illatoztak az ibolyák egy-két napig, aztán elhervadtak, illatuk is elpárolgott, ahogy minden kirándulás emléke egyszer elillan. - Az ibolya a szerénység privilegizált szimbóluma. Madách kozmikus színpadi látványából, „Az ember tragédiájá”-ból, a londoni vásár hatott meg: a virágáruslány a versikéjével: „Kis ibolyáim mind elkeltek, / Majd újak síromon teremnek” - rebegi halkan a lányka, s aztán a többiek után, ő is a sírba alél.

Szamosi József

HOGYAN VÉLEKEDNEK MINDSZENTY BÍBOROSRÓL RÓMÁBAN?

Megemlékezések Mindszenty József hercegprímásról

Negyedik rész

Isten szolgája, Mindszenty József bíboros születésének 110. évfordulója 2002. március 29-én volt. A Pápai Magyar Intézet és a római magyar hívek közössége május 11-én 18 órakor kezdődő szentmise keretében emlékezett meg erről a Santo Stefano Rotondoban. A szentmisét Edmund Casimir Szoka bíboros, Vatikán Állam Kormányzóságának elnöke mondta. Meghívására az adott alkalmat, hogy 2002. március 1-én részt vett Budapesten, a Magyar Nemzeti Múzeumban „A magyar kereszténység ezer éve" c. kiállítás megnyitásán. A szentmise elején felolvasásra került Paskai László bíboros hozzá intézett levele, amelyben köszönetét fejezte ki hőslelkű elődjéért végzett imádságért, illetve köszönetet mondott mindazoknak, akik a boldoggá avatásáért fáradoznak, hangsúlyozva, hogy tanúságtétele nem csak a magyar egyházé, hanem az egész világegyházé is.

SZOKA BÍBOROS homíliájában, mennybemenetel ünnepének előestéjén, mely ünnep - szavai szerint - Krisztus teljes megdicsőülését állítja elénk, az ünnep titkának kifejtését követően, Mindszenty bíboros alakjára irányította a figyelmet. Emlékeztetett az emberre, a keresztényre és az Egyház pásztorára, mert Mindszenty bíboros Krisztus és az Ő evangéliumának csodálatos példájú tanúságtevője. Beszédében a bíboros ismertette az életútját. Történelmi szerepéről kifejtette: főegyházmegyéje és az egész magyar Egyház iránti súlyos felelőssége tudatában felvilágosult értelemmel és rettenthetetlen bátorsággal fáradozott az Egyház jogai, szabadsága és a keresztény élet védelmében, minden olyan kísérlettel szemben, amely megpróbálta lefokozni az Egyház jelenlétét és társadalmi hatékonyságát, és ezáltal papok és hívek számára biztos és megbecsült támasszá vált. Látván a megtörésére latba vetett minden haszontalan kísérletet, a kommunista rezsim 1948. december 26-án, Karácsony másnapján letartóztatta és szégyenletes kirakatpernek vetette alá. A per alatt a bíboros hallatlan fizikai és pszichikai erőszakot szenvedett. Ezek mind arra irányultak, hogy aláássák erős erkölcsi és lelki erejét és ezzel elérjék a koholt vádak beismerését. Az ezekben az időkben készült fényképek - elsősorban szemének tekintete révén - nyilvánvalóan megmutatják annak a súlyos erőszaknak a pusztító következményeit, amelyek főként szellemi képességére és akaratára hatottak. Szoka bíboros felidézte Mindszenty hercegprímás hosszú kálváriáját is, amelyet az amerikai nagykövetségen szenvedett el a házi őrizet okozta elszigeteltség miatt, majd utalt arra a fájdalomra is, amellyel a pápa iránti engedelmességből elfogadta, hogy akarata ellenére elhagyja hazáját. Nagy áldozatot jelentett számára VI. Pál pápa döntése, amellyel az esztergomi érsekséget távollétében üresnek nyilvánította.

A Vatikán Kormányzóságának elnöke beszédében megemlítette személyes emlékét is, miszerint 2002. február 28-án Esztergomba látogatott, ahol fölkereste a székesegyházat. A bazilika kriptájában az Egyház nagy hősének sírjával szemben letérdepelve, mélyen megindultan imádkozott. Véleménye szerint Mindszenty tanúságtétele nemcsak a keresztény élet hűségében és a lelkipásztori szolgálat nagylelkűségében áll, hanem a konkrét fizikai és erkölcsi vértanúságban, amelyet a kereszt valósága közvetlen közelről érintett. Ezért azt mondta, hogy Mindszenty bíboros *„példaértékű helytállása miatt, amelyet súlyos körülmények között tanúsított az Egyház javára, azt kívánja, hogy a boldoggá avatási eljárása, amely néhány éve már folyamatban van, minél előbb kedvezően záruljon le."* Végezetül a bíboros idézte *II. János Pál pápa* egyik imáját: *„Esztergom rendíthetetlen bíboros érseke magasztos erények példáját adta a katolikus világnak. Egy nagy lelkipásztor méltóságával hordozta a fejére helyezett töviskoronát: olyan magasztos egyházi személy emlékét hagyta így ránk, aki hosszú éveken át tudott imádkozni és szenvedni népéért."*

Dr. Németh László
olaszországi főlelkész

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

A limburgi, a mainzi, a fuldai egyházmegyék területén élő magyar katolikusok lelkipásztora Frankfurt am Mainban. Lelkipásztori megbízatását a limburgi püspöktől kapta és az, az illetékes főpásztorok engedélye alapján, kiterjed mindhárom egyházmegyére. Szolgálatát főállásban végzi. A Nagyváradi Egyházmegye papja.

Takács Pál

Takács Pál Nagyváradon született 1952. január 8-án. Takács István és Agod Irma Gabriella r. k. szülők második gyermeke. Elemi iskoláit, 1967-től gimnáziumi tanulmányait Nagyváradon végezte, a „4-es számú líceumban", a volt premontrei gimnáziumban.

Az érettségi megszerzése után, 1971-ben felvételt nyert a gyulafehérvári teológiára, a Római Katolikus Hittudományi Főiskolán tanult, ahol a sikeres vizsgák után, 1977-ben abszolutóriumot szerzett.

1977. június 19-én dr. Jakab Antal püspök szentelte pappá a gyulafehérvári székesegyházban a Nagyváradi egyházmegye szolgálatára.

Plébános volt 1977. augusztus 1-től Szalárdon, 1978. október 1-től Bélfenyéren, 1979-től Tenkén, 1988. november 1-től Hegyköztótteleken.

Tempfli József főpásztori engedélyével 1990. szeptember 15-től németországi magyar lelkipásztori szolgálatot vállalt, és Franz Kamphaus limburgi megyés püspök kinevezte a Majna-menti frankfurti Katolikus Magyar Egyházközség vezetőjének „plébános" címmel, egyben a Limburgi, Mainzi és Fuldai egyházmegyék területén élő katolikus magyarok lelkipásztorának. Azóta havonta egyházközségi körlevéllel értesíti a három egyházmegye területén élő híveit a magyar közösség életéről és rendezvényeiről. 800 példányban megjelenő körlevele 14. évfolyamánál tart. Lelkipásztori munkája révén megteremtette a magyar csoportok egységét és együttműködését Frankfurtban.

1992-től írja az Életünk „Fiatalok-nak" című rovatát, „Pál atya" néven.

2000-ben Tempfli József püspök kinevezte „tb. esperes"-nek.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen:

Mainzban: minden hónap 1. vasárnapján 12.15-kor, a S. Emmeran templomban, Emmeranstr. 15;

Wiesbadenben: minden hónap 2. vasárnapján 11.00 órakor, a Wiesbaden Nordenstadt, Christ König templomban, Borkenstr. 4;

Frankfurtban: minden hónap 2. és 4. vasárnapján 15.30-kor, a S. Raphael templomban, Ludwig-Landmann-Str. 365;

Giessenben: minden hónap 3. vasárnapján 10.30-kor, a Caritas Altersheim kápolnában, Frankfurter Str. 44.

Darmstadtban: minden hónap 4. vasárnapján 10.45-kor, a Darmstadt-Griesheim, Hl. Kreuz templomban, Friedrich-Ebert-Str. 58.

Érdeklődni: Takács Pál plébános, Katolikus Magyar Egyházközség - Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt am Main, Tel: 069 - 24 79 50 21, Fax: 069 - 97 78 26 84, E-mail: patak@imail.de Honlap: www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

Cserháti Ferenc

Walter Kasper bíboros és II. Alekszij, Moszkva és minden ortodox pátriárkájának találkozójáról

Walter Kasper bíboros, a Keresztény Egység Előségítésének Pápai Tanácsa elnöke február 17-e és 25-e között látogatást tett Moszkvában a helyi katolikus püspökök meghívására. Útja során Kasper bíborost fogadta rezidenciáján II. Alekszij, Moszkva és minden oroszok pátriárkája (*cikkünkben a jobb oldali kép*), továbbá megbeszéléseket folytatott az orosz ortodox egyház külföldi egyházi kapcsolatokért felelős vezetőjével, Kirill metropolitával.

Rómába visszatérve Kasper bíboros a Vatikáni Rádiónak adott interjúban értékelte utazásának

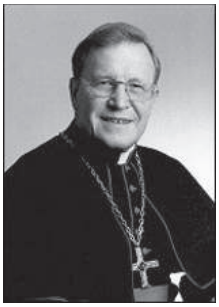

eredményeit. Kifejtette: köztudott, hogy az orosz ortodox egyház és a katolikus egyház között súlyos feszültségek húzódnak. *„Ennek a látogatásnak az volt a célja, hogy egy hosszúnak ígérkező úton megtegyük az első lépést. Ez a lépés fontos volt, mert némileg megtört a jég a két egyház között. Az eszmecsere során néhány döntés született: pl. vegyes bizottságot hoztunk létre, továbbá elhatároztuk, hogy együttműködünk európai kérdésekben, valamint felsőoktatási és teológiai síkon."* A főpásztor figyelmeztetett: különbséget kell tenni a hierarchia és a nép között. Az ortodox egyházi vezetés álláspontja meglehetősen merev és olykor nagyon kemény, de most kezd nyitottabb lenni. *„A nép, a hívek magatartása nem mindig azonos a vezetőkével és nem egységes, ám sok olyan ortodox kereszténnyel találkoztam, aki szeretné az együttműködést, a közösséget, az egységet és főként, aki nagy tisztelettel tekint a szentatyára. A jelenlegi pápa ugyanis nagy megbecsülésnek örvend a katolikus egyházon kívül is, így Oroszországban is. Ám számolnunk kell a történelmi terhekkel: az ezeréves megosztottság, a bizalmatlanság, a pszichológiai kötöttségek kérdésével. A dogmatikai ellentétek között első helyen szerepel Róma püspökének primátusa, elsőbbsége, továbbá konkrét vádak, mint pl. az ún. prozelitizmus és az uniátusok, az ukrajnai görög-katolikus egyház kérdése. A tárgyalás során mindezeket a problémákat megvitattuk."*

A moszkvai látogatás konkrét eredményeit ismertetve Kasper bíboros kiemelte: vegyes bizottságot hoztak létre, amelynek az lesz a feladata, hogy vizsgálat tárgyává tegye az ortodox egyház prozelitizmussal, térítéssel kapcsolatos vádjait és siralmait. Ott, ahol ezek igaznak bizonyulnak, megoldást kell találniuk és közös viselkedési formákat kell kialakítaniuk. Ez az első kérdés és ez nagyon fontos lépés volt.

A második: az európai együttműködés kérdése. A két egyház ugyanis ugyanazokból a humánus

és keresztény értékekből merít, és az egyre szekularizálódó Európában szükség van közös tanúbizonyságra. A harmadik kérdés: az oktatási és teológiai együttműködés, amelynek keretében tanárok és hallgatók cseréjére kerül sor. Ennek a hosszú lejáratú tervnek egymás kölcsönös megismerése a célja, új mentalitás és gondolkodásmód kialakítása. Az ortodox egyház teológiai akadémiáján rendkívül szívélyes fogadtatásban volt részem.

A bíboros hangsúlyozta: az élet értéke, a művi vetélés, a homoszexualitás, a válás, az eutanázia kérdésében azonos álláspontón van a két egyház, vonatkozási pontjaik ugyanazok az értékek. Itt evangéliumi értékekről van szó és az ortodox egyház ezen a területen ragaszkodik az Evangéliumhoz. *„Másfelől Oroszország szeretne befolyásra szert tenni Európában és ez nem lehetséges az orosz ortodox egyház, valamint az ortodox egyház és a Szentszék együttműködése nélkül, főként Nyugat-Európában. Mi nagyon örülünk ennek a politikai és etikai téren megvalósuló együttműködésnek"* - mondta végül Walter Kasper bíboros. VR/MK

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tüzében égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpke álom
S az élet győzelem az elmúláson.

Juhász Gyula (1883-1937)

Gyermekeknek

HÚSVÉTI BOLDOGSÁGOK

Apu még kifúj egy pár tojást, amíg anyu és én kikeverjük a színeket.... és már kezdődhet is a húsvéti tojásfestés.

A tojásfestés mellett még számos más húsvéti népszokást ismerünk. Közülük bizonyára a locsolás, a tűz - és ételszentelés a legismertebb. De miért pont húsvétkor kell a hímes tojás és a locsolás?

A válasz egyetlen, kicsiny, de hihetetlenül fontos szóban rejlik: ÉLET! Húsvétkor keresztény életünk tele van boldogsággal. Mindannyiunk szeme láttára újjászületik a természet, leküzdi a hideg telet és új, színesebb ruhába öltözve életre kel.

De a kereszténység legnagyobb öröme mégis csak Jézus feltámadása! Győzött a gonosz, a rossz, a bűn, és mindenekelőtt a halál fölött. Ezzel példát adott, hogy mi is győztesek lehetünk gyakran lehetetlennek tűnő feladataink megoldásában.

Jézus az ÉLETET választotta. Ezt választjuk mi is. Piros tojásokkal, szépen díszített barkaágakkal szépítjük környezetünket, ápoljuk víg húsvéti szokásainkat otthonunkban és a cserkésztáborban. Nem feledkezünk meg bensőnk „szépítéséről" sem. Nap mint nap törekszünk a bűn és a gonosz elkerülésére és embertársaink életének boldogabbá tételére. Ha peadig ez olykor-olykor nem sikerül, akkor se lankadunk, hanem tovább küzdünk céljaink megvalósításáért. Ebben segít a szent gyónás is. Őszintén felvállalva, megbánva bűneinket, Jézus újra megtisztítja lelkünket, egész lényünket. Ezért javaslom mindenkinek a húsvéti szentgyónást. Kívánok kellemes húsvéti ünnepeket, hasznos és vidám szünidőt, sok erőt a kitűzött célokhoz, sok vidám percet a tojásfestéshez és barkácsoláshoz!

Kucsera Ági

Fiataloknak

KEMÉNYSZÍVŰSÉG

„Harmadnapon feltámadt, az Írások szerint" (1 Kor 15, 1-8) - vallja Szent Pál. Ez hitünk lényege. E nélkül hiábavaló, értelmetlen kereszténnyé, hívővé lenni. Ha Jézus nem támadt fel, visszatér a múlt, amelyben a bűné és a halálé volt az utolsó szó... De ki állítja, vallja mindezt?

Ismerjük őt, Sault, aki már suhancként megpróbálta hasznossá tenni magát az első hitvallók üldözésében, kiirtásában. Karja még gyenge volt követ ragadni István megkövezésekor, de legalább vigyázott a nekigyürkőzöttek ruháira. Gyűlölettől elvakultan, lihegve vágtatott Damaszkusz felé, azzal az eltökélt szándékkal, hogy vesszen mindenki, aki meri kiejteni a száján a hitvalló szót: feltámadt! S ekkor ütközik bele Jézus szelíd jóságába: „Saul, Saul miért üldözöl engem?" Miért is?...

Hinni a feltámadásban - akkor is, ma is - nagyon sokak nehezére esik. Jézus akkor így nevezte őket: keményszívűek. Az eredeti görög szövegben ez így áll: Cardiosklerose (Mt 16, 14). Ismerünk egy hasonló orvosi kifejezést is: Arteriosklerose. Ebben az esetben az erek elmeszesednek, beszűkülnek, a vérellátás csökken az agyban, a végtagokban. A következmények súlyosak, életveszélyesek... Jézus szava ezt jelenti: szívetek kemény, mozdulatlan, merev, azon már alig szivárog át az élet áramlata... Nem csak a két szó, a lényeg is hasonló...

Jézus mindig irgalmas szemmel tekintett a betegekre, a szenvedőkre. Most hallgat. Erre a betegségre: a keményszívűségre, valahogy nem találja a gyógyító szert, a megoldást. Ebben az esetben ők a hibásak, okai betegségüknek. A feltámadás élteto hitét nem engedik szétáramlani szívükben... De talán mégis van remény a gyógyulásra. Egy olyan megdöbbentő találkozás az Úr gyógyító jóságával, amilyen a kételkedő Tamással, a csalódott emmauszi tanítványokkal történt. És Saullal a damaszkuszi úton, elterülve az út porában! A keményszívű Saul - Pállá, a szeretet hitvalló apostolává formálódott.

Pál atya

SZEVASZTOK!

Pár éve még ismeretlen volt, hogy szentmisén a pap felhívására a béke jeleként kezet fogjanak egymással a jelenlévők. Azóta ez a gesztus szép szokássá vált. Bevallom, ez számomra időnként lelkiismereti gondot is jelent. Szégyen ide, szégyen oda, bizony, a békesség, a megbocsátás gyakorlása akadályokba ütközik.

Időnként nehéz nyugodt arccal és nyugodt lelkiismerettel megélni a hétköznapokat. Mindenesetre próbálkozom, több-kevesebb sikerrel. Egy-egy ilyen megbocsátás nem mindenkinek tetszik főleg, ha egy közösséget érint. Természetesen a fordítottja is igaz, amikor a harag uralkodik el az emberen, s aztán ebből nem tud kilépni. Hetente a Szentmise ébreszt fel bennünket, hogy szeressük egymást.

A közelmúltban véletlenül fültanúja voltam egy beszélgetésnek. Egy hölgy pár napja veszítette el hirtelen 65 éves férjét. Ecsetelte, hogy az utóbbi időben párjával nagyon türelmetlen volt. Érezhető volt részéről a megbánás, de mindez már késő bánat.

Tovább folytatódott a diskurzus, és kedves történeteket elevenítettek fel. Akadt a jelenlévők közül, akinek a könnye is kicsordult. Az özvegyasszony meglepetésemre a jelenlévőknek azt mondta: - Mindenkinek azt tanácsolom, legyen türelmes!

Amikor elveszítjük embertársunkat, aki közel állt hozzánk, lelkiismeretünk megszólal, bűntudatunk felerősödik. Vajon mindent megtettünk-e? Miért nem voltunk több szeretettel egymás iránt?

Nekünk még van lehetőségünk a megbocsátásra, szeretetre. Érdemes gyakorolnunk, hiszen a jutalmunk, egyben végső célunk az örök boldogság. Ezért is jó, hogy hétről-hétre a szentmisén ezt gyakoroltatják velünk.

Pár sorral előttem ülő idősebb hölgy, amikor az atya felszólított bennünket a kézfogásra, a körülötte, előtte, háta mögött lévőkkel is kezet fogott, majd felénk fordulva, akik távolabb voltunk tőle, mosolyogva, az egyik kezét felemelve, csak annyit mondott: Szevasztok!

Egyéni, de őszinte kifejezésmódja e gesztus a szeretetnek, amelynek természetesen mi ott, és akkor, mindannyian örültünk.

Lám, a béke és szeretet nem kér többet, csak őszinteséget és tisztaságot.

Varga Ákos, Balatonkenese

GIBSON KRISZTUS-FILMJÉRŐL

Luca Pellegrini atya jegyzete

A „Passió" hamvazószerdai bemutatóját feszült nemzetközi várakozás előzte meg. Az Amerikai Egyesült Államokban több ezer moziban vetítették Mel Gibson filmjét, amely Krisztus földi életének utolsó 12 óráját mutatja be a Getsemáne-kerttől kereszthaláláig, rövid jelenettel utalva a végén Urunk föltámadására. Ahogyan arról már széles körben értesülhetett mindenki a sajtóból, a több mint kétórás film igen realisztikusan ábrázolja Jézus kínszenvedését, az őt ért véres erőszakot, a fájdalmat. A premier hatalmas sikert aratott, külföldi források szerint minden idők ötödik legnagyobb bevételt hozó filmjéről van szó. Olaszországban és Magyarországon áprilistól látható a film, amely mind szakmailag, mind művészi ábrázolásában megosztja a kritikusokat. Sokan azzal vádolják a rendező Mel Gibsont, hogy Krisztus szenvedéséért és kínhaláláért a zsidókat vádolják majd, ami antiszemita megnyilvánulásokhoz vezethet.

A Passió vatikáni sajtóbemutatója után az olasz „Filmművészet" c. folyóirat filmkritikusa, Luca Pellegrini atya, a Kultúra Pápai Tanácsa volt munkatársa fölolvasta jegyzetét a Vatikáni Rádió szerkesztőségi ülésén. Ebből közlünk részleteket az alábbiakban:

Bár hitbeli problémákat nem vet föl a film, az erőszak ilyen mértékű vizuális ábrázolása más megvilágításba helyezheti Istennel való kapcsolatunkat, hiszen egy megvert, megkorbácsolt, megkínzott, kigúnyolt és keresztre feszített Istennel találkozunk a filmben. Ebben az értelemben a film Jézus forradalmi ábrázolásának tekinthető: amennyiben a kereszt botrányát és az azt megelőző órák fájdalmát hihetetlen intenzitással vetíti elénk. Gibson a hitvédők XXI. századi ruháját ölti magára, amikor - modern Tertullianusként - szembehelyezkedik a mai hitetlen és figyelmetlen korral, amely fizikailag is távol tartja magát a szenvedő Istennel való közösségtől. Ugyanúgy, ahogy az Ősegyház első atyái szembehelyezkedtek a pogányokkal, a filozófusokkal.

A történet elbeszélésének hitelességét fokozza a nyelvválasztás, ugyanis a szereplők kizárólag latinul és arám nyelven beszélnek az egész film során, a párbeszédeket feliratokkal látták el. Ez önmagában is nagy kihívást jelentett a színészek számára, akik kitűnő alakítást nyújtanak a filmben. Rendkívül megkapó a megtört szívű anya, Mária szerepét játszó, zsidó származású, román színésznő, Maia Morgenstein játéka. Nem kevésbé nagyszerű a Fiú, Jim Caviezel alakítása, aki a hagyományos ikonográfia szerint, szeretettel öleli magához keresztjét, s aki fölfedi előttünk a pásztor és egyben a szeplőtelen Bárány arcát, amelyre - bámulatos képi megjelenítéssel - visszahull a világ és a történelem összes bűne. A Keresztúton elkíséri Őt Mária Magdolna - akit az olasz Monica Bellucci alakít - és János. Júdást pedig átkokat kiáltozó gyerekcsapat kíséri öngyilkosságának színhelyéig. Pilátust lelkiismerete gyötri, amelyet azonban az államérdek hamarosan legyőz. Felesége megpróbálja értelmezni álmát és egy megható jelenetben egy vásznat ad át Máriának, amivel majd ő, Fia - 25 percig tartó ostorozása során - kiserkent vérét törli föl.

A kegyetlen római legionáriusok ábrázolása is sokkoló, bár történelmileg fölöttébb valószínű, lévén, hogy a nehezen kordában tartható Palesztinában kellett szolgálatot teljesíteniük. Az antiszemitizmus keltésének vádjára reagálva Luca Pellegrini atya elmondta: a mozinéző általában automatikusan azonosítja magát a jó szerepével és szembehelyezkedik a vásznon ábrázolt rosszal. Ilyen értelemben elképzelhető, hogy valaki a rómaiak és a zsidók filmbéli magatartását ellenérzéssel fogadja. Ám a keresztény hit lényege éppen abban a meggyőződésben gyökerezik, hogy Krisztus azért jött a földre, hogy szenvedése árán megváltsa a világot bűneitől. Tehát a II. Vatikáni zsinat tanítása szerint Krisztus haláláért nem lehet felelőssé tenni a zsidókat. A hívő katolikus rendező, Mel Gibson is elhatárolódott az antiszemitizmustól.

A nagyböjti időszakban bemutatott film hozzájárulhat hitünk megtisztításához, annak kereszténybbé tételéhez. Nem rejti véka alá, milyen nehézségeket kellett kiállniuk a keresztényeknek a történelem folyamán. Visszavezeti a nézőt a kereszt botrányához; ahhoz a kereszthez, amely Isten bölcsessége, szeretetének, a bűn és a halál fölött aratott győzelmének mérhetetlen jele.

II. János Pál pápa a film megtekintése után azt nyilatkozta, hogy dogmatikai problémákat nem vet föl a film, az Evangélium hiteles és realisztikus ábrázolásáról van szó; ugyanakkor az is köztudott, hogy a szentatya nem nyilvánít hivatalosan véleményt művészi alkotásokról. VR/MK

LÁTNI SZERETNÉNK...

II. János Pál pápa...

Folytatás az 1. oldalról

az önző, narcisztikus szeretettől, és megnyílva a másik ember felé, eljuttok az érzelmi szeretettől a hatékony szeretetig. Jézus ilyen lángoló szeretettel és belső szabadsággal tanít minket arra, hogyan lássuk meg őt a másik emberben. Ezen az úton Boldog Kalkuttai Teréz anya kiemelkedő példa, akinek „névjegykártyáján" ez állt: „A csönd gyümölcse az ima, az ima gyümölcse a hit, a hit gyümölcse a szeretet, a szeretet gyümölcse a szolgálat, a szolgálat gyümölcse a béke". Üzenetében a szentatya leszögezi: ez a Jézussal való találkozáshoz vezető útvonal, de arról sem szabad megfeledkezni, hogy Krisztussal az egyházban való jelenléte révén is találkozni lehet, őt itt is fel kell ismerni.

„Nem szabad meglepődnötök, hogyha utatokon a keresztted is találkoztok - Jézus maga mondta: a búzaszemnek a földbe hullva el kell halnia, hogy bő gyümölcsöt hozzon. A szeretet végül mindig erősebb a halálnál. A kereszt nem a gyengeség, hanem a szeretet jele, amely által elnyerhetjük az üdvösséget. Ezért is bíztam az 1984-es Szentév végén a fiatalokra azt a nagy fakeresztet, amely azóta a világ számos országát bejárta már" - emlékeztetett II. János Pál pápa. Ezen esemény 20. évfordulóján a kereszt Berlinből egész Németországon át Kölnbe fog majd vándorolni, ahol a következő évben lesz az ifjúsági világtalálkozó. Felidézve akkori szavait a szentatya újból a fiatalok felé fordul: „Vigyétek el a keresztet a világba, mint az Úrjézus szeretetének jelét, és hirdessétek, hogy csak a meghalt és feltámadt Krisztusban van üdvösség és megváltás!"

Kortársaitok azt várják tőletek, hogy annak tanúi legyetek, akivel találkoztatok, s aki éltet benneteket. A hétköznapokban legyetek az Evangélium hirdetői, mint Fülöp és András, akik elevezették a görögöket Jézushoz: Isten felhasználja az emberi barátságot, hogy a szíveket az isteni szeretet forrásához vezesse. Érezzétek az evangelizálás felelősségét - írta még a szentatya, végül pedig a Szűzanya oltalmába ajánlotta a fiatalokat, aki szüntelenül Fia arca szemlélésének szentelte magát, majd apostoli áldását adta rájuk. VR/MK

Londoni levél

ATEIZMUS-ÓRA AZ ANGOL ISKOLÁKBAN

A brit kormány úgy érzi, hogy az iskolai vallásoktatást időnként épp úgy felül kell vizsgálni, mint a történelem-tanítást vagy a tornaórákat. Létezik egy igen hosszú nevű közoktatási szerv, amely arra hivatott, hogy szabályozza, mit tanítanak az angol iskolákban. A hivatal munkatársai haladni akarnak a korral. Jelenleg a vallásoktatással az égvilágon semmi baj sincs, a szigetország változó faji összetételének megfelelően, épp úgy vannak keresztény, mint iszlám, vagy hindu hittanórák. De a tanügyi okosok szerint ez nem elegendő. A jövőben órák adandók ateizmusból, s mellesleg humanizmusból is. Tehát a nem vallásos „hitek" jellegével is meg kell ismertetni a brit tanulóifjúságot.

Tény, hogy egyre több olyan diák ül az iskolapadokban, akinek semmiféle vallása sincs. Már a szüleiket sem keresztelték meg. Az ilyen gyerekek eddig azért jártak el a hittanórákra, mert ott az általános műveltségükhöz szükséges ismeretekkel, például biblia-történettel gazdagodhattak, a szüleik pedig tapasztalhatták, hogy amit ezeken az órákon erkölcsről és etikáról hallanak, az nem árthat meg nekik. Ám a hivatal a politikai korrektség új szellemében azt szeretné, ha a serdültebb ifjak valláson kívüli, vagy éppen vallásellenes elveit, e tanórák keretében részletesen megtárgyalnák, elemeznék. Nyáron küldik ki a tervezetet szakértőknek, véleményezés végett. Azt előre közölték, hogy a tanügyi törvényt egyelőre nem lehet mindenestől sutba dobni, tehát a kereszténység továbbra is a hittanórákon tanulmányozandó anyag zömét fogja képezni azokban az iskolákban, amelyekben még keresztségben vallja magát a tanulók többsége.

A végső döntést az egyes iskolák igazgatói tanácsára bízzák, az egyházi kézben lévő tanintézetek tanrendjébe nem szólnak bele, és az ateizmus oktatása fakultatív lesz, tehát amelyik diákot nem érdekli, az felmentést kap az órák látogatása alól. De az igazgatókkal közölni fogják, hogy a reform bevezetése a felső tanügyi szervek szerint „kívánatos".

A hivatalt e lépésre egy baloldali „agytröszt" bírta rá, amely régen foglalkozik a hitoktatás ügyével. Ez az intellektuel csoport javasolja, hogy az eddig hivatalos „vallás-oktatás" megjelölést váltsák fel a „lélek-nevelés" elnevezéssel, és a tanórákon legyen kevesebb szó Jézusról, vagy éppenséggel a tíz parancsolatról. Avassák be ehelyett a tanulókat a pogányság, esetleg a környezet-tudat elméleteibe, és minden diákkal ismertessék meg az iszlám jellegét, mert napjainkban vészesen terjed Angliában a muszlim-gyűlölet.

A tanügyi hatóságok számára tanácsokkal szolgáló baloldali agytröszt szerint, már az öt évesek számára is fel kell fedni, hogy a világban nem mindenki Isten-hívő. Serdültebb korban pedig azt is, hogy van alternatívája az Isten vagy a törvény előtt megkötött házasságnak. Ha a tanuló igen vallásos, akkor arra kell biztatni, hogy tegye fel a kérdést önmagának - mivel tudja igazolni, hogy vallása igazságaiban olyannyira hinni lehet. „Mire való a vallásoktatás" című pamfletjükben a tanácsadók kifejtik, hogy helytelen „az Istentől való elrendeltséget minden rákérdezés nélkül elfogadni. A gyermek tanulja meg, hogy csupán egy olyan fensőbbségről van szó, amelynek az erkölcsisége sokkalta megbízhatóbb, mint a miénk."

Sárközi Mátyás

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

LEVELEK ZUGLIGETBŐL

Londoni levelezőnk, Sárközi Mátyás a közelmúltban újabb kötettel jelentkezett a magyar könyvpiacon. Ezúttal édesanyja Budapestről hozzáintézett leveleit gyűjtötte csokorba. A Kortárs Kiadó gondozásában megjelent könyv az ókori görög klasszikus író, Plutarkhosz „Párhuzamos életrajzok" című művét juttatja eszünkbe. A könyv lapjain megelevenedik az 56-os szabadságharc után Londonba menekült szerző és otthonmaradt édesanyja sorsa. Mindez azonban önmagában még nem lenne rendkívüli, hiszen ezrek és ezrek hagyták el akkoriban Magyarországot - közülük sokan éppen Nagy-Britanniába kerültek - de a szerző, Sárközi Mátyás a világhírű színjátékíró Molnár Ferenc unokája, édesanyja pedig nemcsak Molnár leánya, hanem a nácizmus idején meggyilkolt kiváló író, Sárközi György özvegye. Így aztán mindketten benne forognak a magyar irodalmi élet sűrűjében, ami 56 után nem volt teljesen veszélytelen, ezért Sárközi Márta fiához intézett leveleit - legalábbis az első időben - rendkívül szellemes virágnyelven írta. Így például megtudjuk, hogy „Pista még tétovázik, hogy költözzön-e Zoltánékhoz", amiből fia Londonban rögtön megértette, hogy Bibó István íróról van szó, akit a bebörtönzés fenyegetett, mert „Zoltánhoz költözni" nem jelentett mást, mint a tartós őrizetbe vételt, ugyanis Sárközi Márta első férje, Horváth Zoltán jó néhány évet töltött Rákosi börtöneiben.

A személyes hangvételű levelek az olvasót is elkalauzolják a zugligeti házba, ahol szinte egymásnak adja a kilincset a magyar művésztársadalom színe-java, Borsos Miklós szobrászművésztől Illyés Gyuláig és Peskó Zoltán karmesterig. Közben, hogy fenn tudja magát tartani, Bergsont és mezőgazdasági szakkönyveket fordít, mert a Molnár Ferenc szerzői jogdíjából csak néha jut kisebb-nagyobb összegekhez. Ez idő alatt fia Londonban bekerül a BBC Magyar Szerkesztőségébe, később néhány évre átköltözik Münchenbe, ahol a Szabad Európa Rádiónál vállal állást. Itt találkozik először ismét édesanyjával, aki a rajta mindjobban elhatalmasodó gyilkos kórt is igyekszik a humor fegyverével háttérbe szorítani. Az olvasó gyakran nem tudja, a meglepetés vagy a kitörő kacagás kerítette-e hatalmába egy-egy váratlan szókapcsolás, vagy találóan epés megjegyzés láttán.

Noha a Zugligetből érkező levelek szerzője akkor kényszerül az elíziumi mezőkre, amikor fia Londonba visszatérve révbe ér és megnősül, mégsem érzünk lehangoló szomorúságot, ami alighanem abból ered, hogy Sárközi Márta ugyan fiához címzett, de a most megjelent könyv által immár mindenkihez szóló leveleiben hol szelíd, hol csípős humorral átszőtt életbölcsességet vetett papírra és ezzel az olvasót is némileg felkészítette a belenyugvásra a változtathatatlan felett.

Vincze András

VÉRTANÚ PAPOK

A Bánsági Apostoli Kormányzóság a II. világháború alatt német fennhatóság alá került. A háború befejeztével a mintegy 120000 német ajkú állampolgárt kollektív bűnössé nyilvánították: otthonuk, szülőföldjük elhagyására kényszerítették, nemzeti hovatartozásuk miatt „bűnhődniük" kellett. Tító partizánjai internáló táborokat, lágereket létesítettek. Falvakat ürítettek ki, lemészárolva a teljes lakosságot, voltak, akik belehaltak a kínzásokba, mások éhen pusztultak. A szerb nacionalisták és kommunisták a katolikus egyház papjaiban és templomaiban látták legnagyobb ellenségüket. Így kerülhetett sor az esztelen templomrombolásra - összesen 23 Istenháza lett a vandál pusztítás áldozata, amint erről lapunkban már olvashattunk.

A 2000-ben kiadott Nagybecskereki Püspökség Évkönyve szerint az egyházmegyében tizenegy vértanú papot tartanak számon, sok lelkészt gyűjtőtáborokba hurcoltak, s ott is pusztultak el, mások koholt vádak alapján évekig börtönben sínylődtek. Adam Anton, Szenthubert plébánosát a nagykikindai táborban rabtársaival együtt, akiknek „bűne" német nemzetiségük volt, először brutálisan ütlegelték, majd mezítelenre vetkőztették és kivégezték. Brunet Franzot, a németcsernyei plébánost, a kihallgatás után kegyesen szabadon engedték, majd hátba lőtték. Irgalmas volt hozzá a Gondviselés, mert híveinek hónapokig tartó kegyetlen kínzását, és az ezt követő öldöklést nem kellett végignéznie. A tóbai plébánost, Varga Andrást agyonkínozták, majd a községháza pincéjébe taszították. Itt halt meg, de hogy az esés vagy a kínzás volt-e ennek az oka, nem derült ki. Steigerwald Adam nagytószegi plébánost agyonkínozták, majd agyonlőtték a községháza udvarán. Knapp Josef, Galagonyás plébánosát híveivel együtt a faluhoz közeli dombhoz terelték, a partizánok megásatták velük saját sírjukat, majd mezítelenre vetkőztették őket, és legépfegyverezték. Weber Peter, Schäfer Wilhelm, Rothen Michael, Kornauth Josef, Hoffmann Leo lágerbe kerültek, s ott is pusztultak el. Schummer Rudolf, a rezsőházi plébános, templomának bombázásakor halt meg.

Vannak lelkipásztorok, akik a Bánság szülöttei, de híveiket a történelmi Csanádi egyházmegye ma Romániához tartozó Temesvári vagy Nagyváradi püspökségek területén szolgálták. Feketető szülötte, Bogdánffy Szilárd boldoggá avatásának pere folyamatban van;

Ebben a feketetői oskolaházban és tanítólakásban született Bogdánffy Szilárd, a későbbi püspök, aki 1953-ban Nagyenyeden vértanú halált halt. A századelőn készült képet a feketetői Szent Vendel templom sekrestyéjében őrzik. Digitalizálta és rendelkezésünkre bocsátotta: Kovács Oszkár.

Györgypál Albert, Nagybecskerek közelében, Bogner Mária Margit vizitációs nővér szülőfalujában, Melencén született, az idei év folyamán a nagyváradi egyházmegyében beindították az ő boldoggá avatását is. Mindketten a romániai kommunista rezsim áldozatai voltak. Nekünk, az utókornak, méltó örökséget hagytak kitartásból, nemzeti öntudatból és hitvallásból.

Kovács Szöszill, Nagybecskerek

Madridi levél
Ezúttal erdélyi témáról

SÉTA A TEMETŐBEN

Nagy könyvet, szép albumot hozott a posta. Címe: Házsongárdi rekviem. Györkey Jenő hadtörténész és Sághy Gyula filmrendező, fényképész munkája. Szebbnél szebb téli látképek a híres kolozsvári temetőből, kerek 200 színes felvétel megannyi síremlékről, továbbá az ott nyugvók arcképe, életrajzi adatai, műveinek címlapja.

Megérint a békés, öreg temetők mélabús poézise, de a történelem levegője is, hiszen itt pihennek Szenczi Molnár Albert zsoltárfordító, Apáczai Csere János, a Magyar Encyclopaedia szerzője, Misztótfalusi Kis Miklós nyomdász, Bölöni Farkas Sándor „világutazó", Kriza János népköltészetgyűjtő és a magyar regényírás első, nagy alakja, báró Jósika Miklós. Aztán a hozzánk időben közelebb eső írók és költők: Reményik Sándor, Dsida Jenő, Berde Mária, Szilágyi Domokos, Szabédi László, az Erdélyi Szépmíves Céh alkotói. A XVI. század végén létesített Házsongárdi temető valóságos erdélyi magyar panteon, zarándokhely, vagy legalábbis annak kellene lennie. Ma azonban veszély fenyegeti, lassan és biztosan pusztul. Ezért forgatja az ember nyugtalanul, aggódva a könyvet.

Sok sír használati joga lejárt, nincs törvényes örökös, eladhatók, elfoglalhatók. Síremlékeket rongálnak meg, talán csak azért, hogy bronzát eladják. A kezdeményezés, hogy műemlékvédelem alá helyezzék, eddig nem járt eredménnyel a román hatóságoknál. Éhhez járul az etnikai nyomás. Házsongárd sírjainak háromnegyed része magyar, Kolozsvár, avagy Cluj-Napoca lakósságának azonban ma már csak - 18 százaléka az! Egyre több a román sír, míg előbb-utóbb felszámolják az egész temetőt, hogy lakótelepet létesítsenek helyén. Riadót fúj ez a könyv: tenni kell valamit, amíg nem késő!

Öt fejezetre oszlik az album. Az elsőben a hősi parcella hadisírjai: 48-as honvédek, az első világháború katonái, az 1944-es tordai csata elesettjei, az 1989-es megmozdulás román és magyar áldozatai. A másodikban írók, költők és képzőművészek, a felsoroltak mellett Szolnay Sándor festő, a nagybányai iskolából, és az 1980-ban elhunyt Keresztes Kálmán szobrász, sírján saját alkotásával. A harmadik rész meglehetősen vegyes: püspökök, tudósok, politikusok „és egyéb közszereplők", közöttük egy „áts mester" és egy mészáros is. Ide került Kós Károly építész és író. A negyedik fejezet a családi kriptákat veszi számba: Bethlen, Béldi, Csávássy, Donogány, Mikó, Rhédey és Bánffy; az utóbbiban a sokoldalú gróf Bánffy (Kisbán) Miklós, az „Erdélyi történet" című trilógia szerzője (Megszámláltattál..., És híjával találtattál..., Darabokra szaggattatol...)

Az utolsó fejezet bizonyos változást jelent: nem csak az itt elhantolt színészek, rendezők és énekesek szerepelnek E. Kovács Gyulával az élen. Sághy felvázolja Kolozsvár színháztörténetét, játszóhelyeivel és színlapokkal, sőt megadja a kolozsvári magyar színigazgatók listáját is 1944-től a még élőkkel együtt.

A legrégibb sírkő 1599-es évszámot visel, Panek Zoltán újságírót és Dorian Ilona színésznőt 2001-ben temették. Akad néhány román név is, közöttük Ion Agarbiceanu író, Ion Stanescu színész és Emil Isac költő, aki jól írt magyarul és a Nyugat körének barátja volt. Megható búcsúszavak, szép sírversek, - így Dsida Jenőé, - egyéni tragédiái néhány sorban, mint Könyves Kocsis Ibolya színművésznőé, aki húsz éves korában nem tudott túlélni egy csalódást: „Rövid és gyötrő élete elfolyt, / Hervadása liliomhullás volt." A lutheránus részleg egyik sírkövén két hasábban bevésett nevek: „Meghaltak 1944. október 11. napján." Vacsoránál lőtték le őket berontó, orosz katonák. Ezt persze nem említi a felirat.

A kötetet az itt nyugvó Reményik Sándor költeménye zárja, - Íme, bizonyság (A kolozsvári temetőben), - és egy fénykép: halottas kocsi egyedül távolodik havas úton, nyilván temetés után.

Györkey Jenő és Sághy Gyula nemcsak szép felvételeket készített, hanem alapos kutatómunkát végzett. Tetszetős a cím is, bár éppen arról van szó, hogy ne kelljen a Házsongárdi temetőért rekviemet mondani. Hogy sokáig elmondhassák utódaink Reményik záró verssoraival: „A temető, az igaz élet / Virraszt a halott városon" (Recski Kiadó, Budapest, 2003).

Rónai Zoltán

EGY KERESZT KERESZTÚTJA

Igaz mese felnőtteknek

Dél-Budapest egyik nagyközsége 1927-ben szoboralakos emlékművet állított első világháborúban elesett fiainak. A kőemelvényt bizony magasra kellett építeniük, hogy négy oldalára elférjenek az áldozatok nevei.

A bronzból készült szobor alkotója kitűnő művész volt. Kompozíciója nem olyan patetikus, mint sok hasonló „társa" az országban: előreszegezett fegyverrel rohamozó, vagy találattól összeroskadó katona. Ez visszafogottabb és a helyi jelleg is érvényre jut rajta. A község java mezőgazdaságból élt, hát egy földműves ifjú jobb kezéből elengedi a cséphadarót a földön fekvő búzakéve mellől, hogy bal kezével átvegye a Patrona Hungariae nyújtotta kardot. A Magyarok Nagyasszonyának fejét a Szent Korona ékesíti. Ennek a szimbolikus aktusnak mélyebb értelmet adott az a tény, hogy a lakosság akkoriban szinte egészen német származású és ajkú volt, de már 200 éve a magyar föld nekik is a hazájukká vált.

A templommal szemközti teret nevezték el Hősök terének és ide járt nagy ünnepekkor, körmenetek alkalmából a falú népe koszorúzni is. Így volt ez rendjén a második világháború végéig.

A vesztett háborúval Kelet felől áradtak be a győztes csapatok, szuronyaik árnyékában belopakodtak azok a magukat magyarnak nevezők, akik Moszkvában mégsem a magyarságot szívták magukba. Most, hogy ők lettek az ország új urai, maguk határozták meg, ki legyen a magyar. Akik 200 éve dolgos kezekkel építették most már az ő hazájukat, és mind az első, mind a második háborúban magyar katonákként harcoltak ezért a hazáért; nem lehettek tovább magyarok, bár csak nevük volt német. Ezért nem kellett külön magyarítaniuk, hogy jó hazafiak legyenek.

Most egyszerre kiforgatták őket mindenükből és elüldözték szinte az egész község lakosságát, egy számukra idegen országba. Vitték sűrűn a vonatszerelvények a nincstelenné váltakat. Csak keveseknek jutott a szerencse (?), hogy maradhattak.

Ilyen volt Weidinger is - nevezzük így. A házából kitessékelték, de nem lett kitelepítve az országból (hivatalosan így nevezték az akciót). Házába idegenek kerültek, őt a szomszédja beengedte ideiglenesen a nyári konyhájába, ahol 1962-ig lakott „ideiglenesen".

Az új időkben sokat énekelgettek, olyanokat „a múltat végképp eltörölni... indulj velünk", meg azt „és nemzetközivéé lesz holnapra a világ"! Hamar észre lehetett venni, hogy ezeket nem csak énekelik.

Eljött 1948, a szabadságharc centenáriuma. Nálunk is szép ünnepséggel emlékeztek meg róla új, zászlórudas emlékművet állítva. Ennek avatásán, mint kiscserkész, a mesélő maga is részt vett. Az ünnepség éjszakáján elindultak az új „énekesek", hogy a múltat eltöröljék. Nekiestek a hősök szobrának és elsőnek letörték a cséphadaró szárát. Gondolom, nem azért, mert felfogták „tanítóik" dogmáját, hogy csak a munkásosztály a forradalmi réteg, és ugye, ez a cséphadaró a földművességet jelképezte. De nem álltak meg ennél: Magyarország Nagyasszonyának koronájáról letörték a keresztet (ezt már biztosan tudták, miért teszik), és a koronát fekete kendővel tették láthatatlanná. Másnap a falu népe megdöbbenve látta a barbárságot, sejtették kik voltak, de akkorra már olyan félelem ült mindenkin, hogy a mai napig sem meri senki a neveket kimondani. Valamivel később a meggyilkolt plébánossal egy még nagyobb hallgatási terhet mértek rájuk.

Ahogy teltek az évek, a fenti nóta idézete is aktuálissá vált, igaz, a világ nem lett még egészen nemzetközivé, de már az sem ízlett nagyon a jött magyaroknak itteni társaikkal, hogyha valaki kifejtette, hogy magyar, legyen inkább „internacionalista".

Aztán a mi Weidingerünk felett is elszálltak az évek, de az elvett háza fölött is, amelyet az idegenek úgy „lelaktak", hogy az állam már nem tartotta érdemesnek a felújítását, hát nagy fondorlatosan felkérték egykori tulajdonosát az elvett tulajdon házának megvásárlására, akkor az majd a saját pénzén rendbe is hozza. Persze, hogy megvette.

Szentgyörgyi István, Hősök szobra, Soroksár, 1927.

Első útja kincskeresésre, a padlásra vezette, és nagy öröme lett, még ott volt, amit féltve rejtett el a mestergerenda mögé: a korona 1948-ban letört eredeti keresztje. Még akkor, a teret szegélyező egyik bokor alján lelt rá, oda hajították be. De erről még a családjának sem mert szólni, a maga titka maradt.

Most, hogy azok az egykori újabb urak nem hangoskodtak már annyira (1956-ban kicsit a torkukban akadt a szó) és ő maga is törődött, idősebb ember lett, gondolta, talán még életében újra a régivé lehetne tenni ezt a kedves szobrát, amelyhez nem csak érzelmileg kötődött, mert a kőalapzatának megépítésében is szorgoskodott akkoriban. Az érzelmi kapcsolata sem volt csak amolyan, hiszen végigharcolta az első világháborút, és az olasz hadifogsággal együtt, 6 fiatal évét áldozta akkor elesett rokonainak, bajtársainak, akiknek neve oda volt felvésve.

Felkereste hát jó ismerősét, - akit nevezzünk Zwick-nek -, mert az, mint a nagyon jól működő termelőszövetkezet vezetője, már sokat tett a faluért és annak múltjáért, aztánmeg a földije is volt, járja ki a szobor felújításának engedélyét. Járta is az, csak engedélyt nem kapott rá. Akkor az azt gondolta: ha már olyan nagy eredménnyel tudja vezetni az állam szövetkezetét, kell annyi érdemének lennie, hogy annyi gyáva ember engedélye nélkül magára vállalja a szobor helyrehozatalát, vállalva ennek felelőssége mellett a költségét is.

Meg is lett és a szobor újra egészében állhatott a téren.

Az öreg Weidinger megélhette még ezt, de aggódott. Amíg lehetett, maga nézegette, megvan-e még minden rajta. Amikor már járni nem tudott, fiatalokat küldött arra, akik megnyugtathatták. Így is hunyt el.

A mesékben, ugye, a végén mindég a jó győz. Csakhát, ez nem egészen mese és korunkban a legtöbbször nem jól végződnek a dolgok.

Nem lehetett nagy elfoglaltságuk egyeseknek, mert bántotta őket a szép szobor, hát újra nekiestek, és most már alaposabb munkát végeztek: végleg eltűnt a kereszt is.

Ám Zwick erős jellemű volt, hát megbízott egy lakatost, készítsen sárgarézből a régivel azonos keresztet. Igen, mindjárt többet, mert tudta: itt harcról van szó.

Azok az új urak, régen ezt csalafinta módon, „békeharcnak" nevezték, de átkos szellemük továbbra is rontotta a levegőt.

Azóta elfogyott a kereszt-készlet, a Zwick is mozgásképtelen öregemberré vált.

Most, az úgynevezett változás óta megint új, ezúttal önálló vezetőség irányítja a közösséget, de hogy a szobor végül a kis kereszt nélkül maradt, már nem is bánt senkit.

Talán gondolhatják, a kereszt nélkül jobb lesz ebben a hagyományait már nem tisztelő, új Európában is helyet foglalni? A mesemondó - szintén megöregedve - kétli.

Misch Sebő, Neuweiler

KÜLÖNÖS ÁLMOK

Nem Freudra gondolok, aki az „álomanalízis" tanával és gyakorlatával egész új utat nyitott a lélekelemzésben, sőt felhasználta azt az egyéni bajok, komplexusok gyökereinek felderítésére is.

Nem, mint pszichológus (a pszichológia manapság különbenis lejáratta magát, mert mindent szétszed, de semmit sem képes összerakni!), hanem író-költőként közeledem ahhoz a titokzatos világhoz, mely az öntudatlanság állapotában, előző élményeink, gondolataink szövetéből s Isten tudja honnan eredő, színes villanásokból épül össze, teljesen fölborítva a józan, reális világ megszokott rendjét.

*

Léteznek kollektív, sok ember életében előforduló, tipikus álmok.

Ki ne emlékeznék rá, hogy egy adott pillanatban (éjjelen) elindul, megy-mendegél valami ködös tájon, s egyszercsak elérkezik a „világ végére" (mert az emberi tudattalanban - hiába Kopernikusz és Galilei! - a Föld nem gömbölyű, hanem tányér alakú, lapos korong, melynek szépen el lehet érni a „végét" vagyis a peremét). Ott aztán kényelmesen leteszi a batyuját, lógatja lábát a Semmibe, miközben szórakozottan majszolja a magával hozott sonkászemlét, és elbámészkodik a csillagvilágban...

De makacsul visszatérnek (különösen fiatal korban) a repüléses álmok is! Az ember elkezdi forgatni, emelgetni a karját, s hirtelen, anélkül hogy az ütemes mozdulatok kifárasztanák, fölemelkedik a házak, a város fölé: repül! Közben rendszerint módfelett csodálkozik is: „Dehiszen, ez nagyon egyszerű! Miért nem jutott előbb is már az eszembe? Nem kell hozzá semmi, csak akarat (vágy!) s a vállizmok megmegújuló erőfeszítése." - S ebből a lebegésből sohasem zuhan le! (Nem emlékszem arra, hogy valaha is Ikarusz sorsára jutottam volna. Inkább egyre magasabbra, magasabbra emelkedtem, léggömbként szálltam, míg végül teljesen elvesztem, fölöldódtam a határtalan kékségben...)

Az is előfordul, hogy az álmodó idegen városba csöppen, de teljes bizonyossággal tudja, hogy nem először jár ott. Az épületek mind ismerősek, s az sem okoz gondot, hogy egyik vagy másik utcán befordulva, hová lehet jutni. Pedig nem az ébrenlét megszokott tájain jár! Ilyenkor mondják azt a reinkarnáció hívői, hogy ezek „előző életéből visszamaradt emlékek". Ki tudja?? Talán igazuk van!? Néha éberen is találkozunk olyan helyekkel, emberekkel, amiket-akiket azonnal „rokonoknak" érzünk. Előfordult, hogy egy véletlen összefutás alkalmával földbe gyökeredzett a lábam. Éreztem, hogy a velem szemben álló vadidegennel minden gondolatom közös, valahogy, valamiképpen összetartozunk!

És a folyamatos álmok? Midőn elszunnyadva, az előző éjszakai tájak és személyek visszatérnek, a korábbi történés folytatódik!? Ennek az álomfajtának szélsőséges esetét írja le Babits Mihály a „Gólyakalifában", melynek hivatalnok-hőse a végén már nem tudja, mikor van ébren, mikor alszik, s rögeszmés, tudathasadásos lelkiállapotát öngyilkossággal képes csak lezárni.

1956-os menekülésem után hónapokon keresztül visszatért ugyanaz az élmény: valami jelentéktelen dolgot (kesztyűt, sapkát, kulcsot) Budapesten felejtettem. Gondoltam, „visszaugrom érte", s csak midőn ott voltam, döbbentem rá, hogy nem tudok ismét kijönni, csapdába kerültem. Kétségbeesetten rohangáltam az utcákon (néha üldöztek is!) keresve a szabadulás lehetőségét. Korholtam magam: „Hogyan tudtál ilyen marhaságot elkövetni?" - Aztán hirtelen, verejtékben fürödve, az ébredés! A lausanne-i kaszárnya ablakán át (ott helyezték el a svájciak ideiglenesen a menekülteket) a Dent du Midi rózsaszín fényben izzó, csipkés ormaira lehetett látni. Megkönnyebbültem. (Ez szintén sokaknál előforduló, jellegzetes álom volt.)

Hosszú téli éjszakákon fölbukkannak már-már elfeledettnek hitt kedves arcok is: az ifjúság tűntével elpárolgott szerelmes gavallérok, könnyes halottak, azóta ellenséggé vált régi barátok...

Jönnek, mosolyognak, éppolyan kedvesek és fiatalok, mint annak idején voltak. Claude aranyhaját lebegteti az Atlanti óceánról érkező hűvös fuvallat... Brüsszelben, a Chaussée de Wavre öreg házai között egy suhanó árnyék... hajdani balatonkenesei nyarak szivárványos unalma... a müncheni Leopoldstraße valamelyik kávéházának fojtott moraja... (Léteznek azonban olyanok is, akik életükben nagyon közel álltak hozzánk, de éjjelente sohasem térnek vissza - vajon, miért?)

Ilyenkor az ember keservesen, nehezen ébred. Sehogyse akarja kinyitni a szemét. Görcsösen kapaszkodik a kábulatba, hogy el ne repüljön...

Saáry Éva, Lugano

BUDAPEST - BÉCS - SARASOTA

A Budapest-Vienna Operett Express-el fiatal budapesti művészek érkeztek a floridai Sarasotába, hogy elődeik hírnevére alapozva, ismét Operaházba és a remek akusztikájú Church of the Redeemer templomba vonzzák a közönséget. Ezúttal világhírű operettmelódiákból, valamint klasszikus magyar művekből állították össze a műsort.

A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, röviden az Akadémia, vezetősége ismét jól választott, amikor összeállította a kis csoportot. Az énekesek: Gál Gabriella és Szabó Veronika - szoprán, Szappanos Tibor - tenor és Bretz Gábor basszusbariton. A hangszeres zenét Borbély László - zongora és Kállai Ernő - hegedű képviselte. A zongorakísérő az Akadémia egykori diákja, ma tanára, a Budapesti Operaház korrepetitora, Mazalin Wanda volt, míg kísérőként az operaénekesnő és tanár, az Akadémián az énekszak vezetője, Andor Éva szerepelt.

A Thanksgiving előtti napokat a magyar zene uralta Sarasotában. De nem csak itt. Az 1996 óta rendszeressé vált koncertek, idén először, Florida fővárosában, Tallahassee-ban kezdődtek, ahol a fővédnökséget Vázsonyi Barbara, Dohnányi Ernő utolsó tanítványának az özvegye vállalta el. (Dohnányi Ernő, a száműzötté vált művész, jóval a nyugdíjas korhatár előtt, a Floridai Állami Egyetem professzora volt.) Tallahasse-ban csak egy hangverseny volt. Műsorán Kodály, Bartók, Dohnányi, Hubay, Sugár és Liszt, valamint Pa-

Folytatás a 7. oldalon

HÍREK - ESEMÉNYEK

Korunk legnagyobb veszélye

Ratzinger bíboros szerint az Egyházra valószínűleg a jövőben is megpróbáltatások várnak. A Hittani Kongregációt vezető főpap egy olasz újságnak nyilatkozva azonban annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kísértések és üldöztetés ellenére, talán redukált formában, de fenn marad az idők végezetéig. Ratzinger bíboros korunk alighanem legnagyobb veszélyének a mindennapi hitetlenséget nevezte, amely az Isten szava iránti süketségből fakad.

*

Újra utazik a pápa

II. János Pál pápa - meggyengült egészsége ellenére is - tavasszal újabb utazást tervez. Mint a Vatikán szóvivője elmondta, a Szentatya június elején Svájcba készül. Utalt arra is, hogy szóba került egy újabb ausztriai és franciaországi utazás terve is. A Szentszék szóvivője hozzáfűzte, hogy az egyházfő Lengyelország uniós csatlakozását követően újból fel akarja keresni szülőhazáját.

*

Az „Ember és a Szent”

Angelo Branduardi közismert olasz dalénekes rövidesen folytatja turnéját Szent Ferenc életéről szóló másfélórás musicaljével. Az „Ember és a Szent” című darabnak máris komoly sikere van, úgyhogy a betervezett előadásokra a jegyek nagy része elkelt. Branduardi 2000-ben „Végtelen piciny” címmel már kihozott egy cédé-lemezt, amelyen először foglalkozott az Assisiben élt szerzetes szellemi örökségével.

Az emberiség szégyene

A 46. Nagyböjti Misereor Akció megnyitása alkalmából a kezdeményezés vezetője az emberiség szégyenének minősítette, hogy közel 850 millió ember éhezik Földünkön. Az idei Misereor Akció mottója: Minden napi kenyerünket add meg nekünk - ma! Ludwig Schick bambergi püspök ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy nem lehet egyirányú erőfeszítésnek tekinteni a Harmadik Világ támogatását, mert a Nyugat sokat tanulhat az afrikai, ázsiai és latin-amerikai keresztények lelkesedéséből és szolidaritásából.

*

Üzemi lelkiszolgálat

A németországi katolikus üzemi lelkiszolgálat vezetői felszólították a politikusokat, hogy a reformok és megszorító intézkedések bevezetésénél ne hagyják figyelmen kívül a szociális vívmányokat. A tervek kidolgozásánál alaposabban figyelembe kellene venni a hátrányos helyzetűek, így a kisfizetésűek, családosok, szegények és betegek igényeit is. Nyilatkozatuk szerint az egészségügyi reform is elsősorban a kisemberek kárára eredményez megtakarítást az állam számára. M. GY.

* * *

A Vatikáni Rádió Magyar Szerkesztősége

A VR Magyar Szekciója teljes létszámmal részt vett február közepén a szerdai pápai kihallgatáson: Ipacs Katalin és Vertse Márta megbízott felelős szerkesztő és az adás valamennyi szerkesztője: Szőnyi Zsuzsa, Gedő Ágnes, Merza Gellért jezsuita skolasztikus, Török Csaba és Kálmán Imre atyák voltak jelen a VI. Pál-teremben. A VR Magyar Szekciójának szerkesztői abból az alkalomból járultak a szentatya elé, hogy átnyújtsák péteri szolgálata 25 éves évfordulójára készített megemlékezésgyűjteményüket. A dupla CD-lemez borítóján II. János Pál pápa fényképe látható, míg a felvételek bepillantást nyújtanak a 2003. októberében és novemberében a magyar adásban elhangzott jubileumi megemlékezésekre. VR

* * *

A Föld hatmilliárdos lakosságából több mint egymilliárd katolikus

Február 3-án, kedden délelőtt Angelo Sodano bíboros államtitkár mutatta be II. János Pál pápának a 2004-es Annuario Pontificiot. Az eseményen részt vett számos egyházi méltóság és a vatikáni tipográfia (nyomda) igazgatói, akik a kötet kiadását gondozták. A szentatya megköszönte az ajándékot, érdeklődését fejezve ki az évkönyv adatai iránt, amelyek az egyház változásait tárják föl a 2003-as évtől kezdve.

2003-ban a pápa 30 új bíborost kreált, 19 új püspöki székhelyet, egy apostoli kormányzóságot, egy tábori püspökséget, egy apostoli prefektúrát hozott létre. II. János Pál továbbá négy székhelyet emelt metropolita, valamint két székhelyet püspöki rangra, továbbá 175 új püspököt nevezett ki.

A 2002-es év statisztikáinak frissítése révén a következő kép rajzolódik ki a katolikus egyház lelkipásztori tevékenységéről a világ különböző országaiban: a Föld 6 milliárdos lakosságából több mint egymilliárd katolikus; 50 százalékuk az amerikai kontinensen él, 26 százalékuk Európában, 13 százalékuk Afrikában, 10 százalékuk Ázsiában és 0,8 százalékuk Óceániában.

Ami a papi hivatások számát tekinti, 2001-hez képest alapvetően nincs változás, ugyanakkor megfigyelhető, hogy a szerzetespapok száma kissé csökkent, míg az egyházmegyés papoké nőtt. A szeminaristák száma növekvő tendenciát mutat. A papi hivatást választók száma kielégítő az afrikai és az amerikai egyházban, míg Európában és Ázsiában enyhe visszaesés figyelhető meg. VR/MK

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

Franz König bíboros a kolozsvári BBTE díszdoktora

Február 18-án, Bécsben, az egyetem dísztermében, a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus és Görög Katolikus Kara díszdoktorrá avatta Bécs nyugalmazott érsekét, Franz König bíborost. Néhány gondolat dr. Marton József dékán, professzor laudációjából:

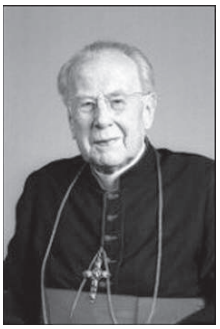

Franz König bíboros 1967-ben tett bukaresti látogatásának jelentőségét csak azok képesek felmérni, akik tudják, hogy a szovjetek által teremtett diktatórikus rendszerben leginkább az egyház maradt magára az üldöztetésben: Romániában, börtönben és házi fogságban sínylődtek egyházi vezetőink. Akkor jött el hozzánk, amikor az Egyházak fölötti állami gyámkodás és ellenőrzés a legmélyrehatóbb károkat okozta, s a legelsők között hirdette meg, hogy talpon maradásunkhoz a nyugati egyházaknak minden tőlük telhetőt meg kell tenniük. Hogy ez ne maradjon „pusztában kiáltó szó”, ezt a bíboros kötelezettségként fogalmazta meg.

Sokat tett értünk és nekünk azzal, hogy a társadalom-politikai kérdésekkel kapcsolatos nyilvános állásfoglalásoktól soha nem zárkózott el. Már-már legendássá vált szavai nálunk is - az elmúlt évtizedekben - az Egyház és az állami hatóságok között beállt feszültség feloldásának lehetőségét sugallták.

Eszméi és véleményei a Rerum novarumhoz hasonlíthatók, arra tanított meg minket, hogy a mai ember szemével szemléljük a világot, mai nyelven, mai gondokról beszéljünk. Ha az Egyház a mindennapos társadalmi gyakorlatban él, együtt imádkozik és énekel a hívekkel, családi-emberi problémákról beszél, sokkal nagyobb hatást ér el, mint a diktatúrák szervezeti formái. Szavai és tettei arra biztatnak minket, hogy legyünk nyitottak a másvallásúak, a másképpen gondolkodók és más nyelven beszélők felé. Olyan keresztény antropológiát művelő ember, aki a teológiai elveket gyakorlatba ültette, életre váltotta. Mindezt nemcsak vallotta és hirdette, hanem arról egész életével és munkásságával is tanúságot tett. □

BUDAPEST - BÉCS...

Folytatás a 6. oldalról

ganini művek szerepeltek. A sarasotai Kossuth Klub 1996-ban fogott bele először egy ilyen nagy lélegzetű vállalkozásba.

Az operaház közönségét Kisvarsányi Éva köszöntötte, kiemelvén a nagyvonalú szponzorok segítségét, hiszen nélkülük nem kerülhetett volna sor ezekre az estékre. Az operett melódiákat tolmácsoló tehetséges, vidám fiatalok elemükben voltak. Otthonosan mozogtak elegáns ruháikban, a színes magyar népviseletben. Felvillanyozták, magukkal ragadták a közönséget. Az amerikai és magyar nézők nem tudtak betelni a Szabó Veronika (szoprán) által kreált és ügyesen „kézben tartott” táncokkal (sem). Csak azt sajnálták, hogy elmaradtak a ráadások!

A Church of Redeemer hangversenyek „háziasszonya”, a templom karnagya, Ann Stephenson Moe kedves szavakkal mutatta be a budapesti művészeket kiemelve az immár többéves, eredményes kapcsolatot a Kossuth Klubbal és a Zeneakadémiával.

Valamennyi előadó osztatlan sikert aratott, mégis ki kell emelnünk a két hangszeres művész, a 17 éves Kállai Ernő (hegedű), és a 19 éves Borbély László (zongora) játékát. Kállai Ernő kétszeres Zathuretzky-díjas. Részt vett a világhírű művész, Itzak Perlman mesterkurzusán, ahol 2004 nyarán ismét megjelenik, mégpedig a mester meghívására.

A csupán 19 éves Borbély László máris hangszerének a mestere. Liszt Bach nevére írt Fantázia és fúga című művét nem csupán bravúros technikával, hanem korát messze meghaladó érettséggel is tolmácsolta.

Köszönet jár a Zeneakadémia rektorának, Falvai Sándornak és a rektori hivatal vezetőjének, Balassa Mariannak, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan, ezúttal is ilyen kiváló csoportot indítottak útnak. Összegező kommentárként hadd idézzem egy amerikai zeneszakértő megjegyzését: Nekünk van Julliardunk, de ez több!

Bitskey Ella, Sarasota, Fl.

Lapzárás után érkezett hír: 2004. március 13-án hajnalban, 98 éves korában elhunyt Franz König bíboros, Bécs nyugalmazott érseke. Temetése: 2004. március 27-én Bécsben!

SZÁJRÓL SZÁJRA

Kétszáz éve halt meg Immánuel Kant

Az újkori filozófia legjelentősebb alakjára, a „kriticizmus” megalapítójára, 1804-ben bekövetkezett halálára emlékezve, néhány róla szóló anekdotát elevenítünk fel.

Kant igen lelkiismeretes volt, előadásaira mindig pontosan, felkészülve érkezett. Soha nem késett el. Egy alkalommal megkérdezték, miért ez a nagy precizitás, talán - divatos kifejezéssel élve - „lazítania” kellene, hiszen így felőrlődik a munkában. A filozófus válasza ez volt:

- Nem lángeszű hallgatókat oktatok, ők esetleg maguk is megtalálják, kiharcolják érvényesülésük útját. Nem is ostobákat, náluk minden fáradozás hiábavaló lenne. Én az arany középút, az olyanok számára tartom előadásaimat, akik hivatásukban, az emberiség hasznára fordítják a megszerzett ismereteket.

*

Egy nyári szemeszter vége közeledett, amikor Kant hallgatóinak bejelentette: a naprendszer kialakulásáról készül előadásokat tartani, elméletét sorozatban taglalni.

A fakultás dékánja aggódva érdeklődött: mennyi időt szándékozik erre fordítani?

Kant szórakozott válasza így hangzott:

- Hétfőn a világ teremtésével akarom kezdeni, és remélem, a hét végére be is fejezem.

*

Kant nem volt híve a fraternizálásnak, a tegeződésnek. Ismerősei egyszer szemére vetették, hogy azért talán mégis akad néhány barátja, akivel tegeződik.

- Kedves barátaim - hangzott Kant válasza - sajnálatos módon meg kell állapítanom, hogy barátok nincsenek!

*

A nagy königsbergi filozófus nem szerette a sört. Ha ismeretségi köréből valaki megbetegedett, vagy hirtelen meghalt, mindig megjegyezte:

- A szerencsétlen valószínűleg sört ivott...

*

A kistermetű filozófus - mindössze 154 cm magas volt - mindig bátran védekezett, ha testi épségét fenyegették. Történt, hogy egyszer egy árkádsorban, egy eszét vesztett mészáros rontott rá késsel a kezében. Kant nem menekült, hanem egykedvűen ezt kérdezte:

- Ma állatvágás napja lenne? Tudomásom szerint mindig csütörtökön szokott vágni, az pedig holnap van.

A mészáros ezen annyira meglepődött, hogy futásban keresett menedéket.

*

A kategorikus imperativus, a „cselekedj úgy, hogy akaratod elve mindenkor általános törvényhozás elve lehessen” kimondója, életét alapelvek korlátai között rendezte be.

Menet közben nem beszélt, hogy orrán át tudjon lélegezni. Óvakodott attól, hogy megizzadjon. Egy másik elve volt, hogy nem ült be, nem utazott csak olyan kocsiban, amelyiket maga bérelt magának. Gondolkozásnál, és ha nyilvánosan beszélt, pillantását egy pontra szegezte, egy bizonyos pontot nézett mereven. Így történt, hogy egy szemináriumi előadás során megakadt, elvesztette a fonalat, mert a hallgatók sorában az a diák, akinek leszakadt kabátgombját fixírozta napok óta, gondolt egy merészet és felvarrta a hiányzó gombot...

Közreadta:

Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu/nov.html

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan´s House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon./fax: 0044/20/8992 2054**

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Miséző helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóörött: Pfarramt Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor v. 11.30-kor (hirdetéseknek megfelelően) Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Ft. Pap Tibor lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, **Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue del' Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336**,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon,
Telefon: 0033/4/78 50 16 36

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Bárány József. Telefon: (0821)260- 3987; 0049-0176/222 52 817.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Misson, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidermühler Str. 12i, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, **Hildesheim-i** és **Osnabrück-i** Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN**: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120 http://www.Ungarnzentrum.de

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21.
www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. **E-mail:** ukm_muenchen.de; http://www.erzbistum-muenchen.de/ungarische-mission

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. **Szabó Árpád**, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.
Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail:** ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission. stuttgart

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Miséző helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Tel: 0041/61/381 54 45** (Basel)

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiták** templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/425 42 06** ❑

HIRDETÉSEK

Személy és árufuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

Apor Vilmos Vendégház Óbudán, tetőtérben kialakított komfortos szobáinkba várjuk csoportok és egyénileg utazók jelentkezését 23 főig. Az épületben kápolna működik, klub és előadó helyiségek bérelhetők. Zárt parkoló van. Érdeklődni: munkanapokon 10.00-13.00 óra között telefonon, v. írásban: H-1035 Budapest, Kórház u. 37. Tel.: 0036-1/250 78 69, Fax: 0036-1/368 98 69. E-mail: olikata@axelero.hu.

A budapesti Szenci Molnár Társaság kiadásában megjelent Saáry Éva: A LUGÁNÓI TANULMÁNYI NAPOK TIZENÖT ÉVE 1977-1991 című dokumentumkötete, Vass Dániel fotoillusztrációival. Megrendelhető a szerző címén: Éva Saáry, C.p. 78. CH-6906-Lugano-6. Ára (postaköltséggel) 20 Euró vagy annak megfelelő valuta.

Olcsón eladó a Mátra lábánál horgasztó mellett 200 m²-es 2 szintes összkomfortos 5 szobás családi ház. Tel.: 0036-20 373 59 53 v. 0041-76/501 69 42.

Hotel Mohácsi Panzió, Budapest. Buda centrumában, a Margit körúttól egy buszmegállóra, kitűnő közlekedéssel, zöldövezeti kertes panzió, teremgarázzsal, szolid árakkal várja kedves vendégeit. 1022 Budapest, II. ker., Bimbó út 25/A. Tel.: 0036-1/32 67 741, /32 67 647, /32 69 061. Fax: 0036-1/32 67 784, E-mail: panzio@freestart. hu

FELHIVÁS

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM NAGYVÁRAD. A magyar nyelvű felsőfokú oktatás újjáéledésének szimbóluma, nagy anyagi problémákkal küzd. A működéséhez szükséges anyagi alap biztosítására felkérünk mindenkit, szíveskedjék anyagi lehetősége szerint ehhez hozzájárulni. Adományát kérjük az alábbi bankszámlára átutalni: Förderverein f.d.Chr.Univ.Partium e. V., 72461 Albstadt. - Bankv.: Sparkasse Zollernalb, Kto-Nr.: 33049777, BLZ 65351260. (Spendenquittung!) Köszönettel a Segélyszervezet vezetősége.

Hajdúszoboszlón 455 m²-es ingatlan a gyógyfürdő közelében 10 millió Ft-ért eladó. Tel.: (221) 74 00 902.

Münchenben családnál házimunkát vállalok. Tel.: 0162/73 32 180.

A budakeszi vadaspark alatt, panorámás, közműves, 1890 m²-es, építési telek 210.000 ezer Euró-ért eladó. Tel.: 0036/309 411 966.

48 éves (170/70) Németországban élő, káros szenvedélyektől mentes, Zenefőiskolát végzett (hegedű), német, magyar és román nyelvet beszélő hajadon, korban hozzáillő társat keres komoly szándékkal, egy megbízható, őszinte férfi személyében. Jelige: „Élni egymásért".

Középkorú szorgalmas, megbízható, kedves hölgy munkát keres (háztartásvezetést, főzést, takarítást, beteggondozást, gyereknevelést) bentlakással. Tel.: 0036/063 055 375 72.

Fiatalos özvegyasszony vagyok, házasság céljából szeretnék megismerkedni intelligens, nyugdíjas, egyedülálló magyar férfival. Tel.: 089/58 61 26.

52 éves, fiatalos, optimista, jó kedélyű, szőke, független budapesti nő megismerkedne, őszinte szándékkal, természetet, zenét, harmóniát kedvelő, 48-58 közötti fiatalemberrel, hogy még vidámabb legyen a jövő (17 évig német nyelvterületen éltem). Ha lehet fényképpel. „Újra tavasz lesz" jeligére.

Hévízen 62 m²-es, 3 szobás, III. emeleti lakás felújítva eladó. Irányár 55.000,- Euró. Érdeklődni este, tel.: 0711/889 11 15.

Középkorú magyar nő, többéves külföldi gyakorlattal, házvezetői, vagy gondozói állást keres magyar családnál bentlakással. Tel.: 0036-36/342 666 (este).

50 éves magyar hölgy keresi, München és környékéről, korban hozzáillő társát, komoly kapcsolat céljából. Tel.: 0162-89 05 481.

22 éves hölgy, pedagógiai asszisztens és gyógymasszőr munkát keres. Tel.: 0036-(0) 6/ 20 41 084 15.

54 éves, gyermektelen, több nyelvet beszélő, magányos hölgy, kulturált, komoly férjet keres. Tel.: 0049-241/598 61 v. 0036-1/33 83 584.

Győrött, közel a belvároshoz, „Nádor városban", második emeleti, három szobás 100 m²-es, egyedi központi-fűtésű lakás és egy garázs eladó. Ára 95.000,- Euró. Tel.: 0036 (96) 439-486 v. 0036-30/27 53 833, e-mail: Ferenc.H@gmx.net

Újdonság! Stuttgartban, február 1-től, kiváló gyakorlattal rendelkező, magyar fodrásznő és make-up asszisztensnő, nagy felkészültséggel fogadja érdeklődőit. Salon Haargenau, Friedhofstr. 25, 70191-Stuttgart. Tel.: 0711-25 68 315.

Németországban élő, munkaviszonyban levő, 55 éves asszony, nem férjet, nem élettársat keres. Többet. Csendes, kiegyensúlyozott, figyelni tudó, időben gazdag, jóval 70 éven felüli, egyedülélő, magányos férfit. Egyelőre csak mint telefon-társat, komoly elvárással. Jelige: „Tulipánok Amsterdamból".

Kölnben élő, független, jó megjelenésű, diplomás, 45 éves, 180 magas fiatalember keresi hozzáillő társát, komoly kapcsolat reményében. Tel.: 0049/2237/545 29 v. este: 0049/2237-545 66.

42 éves barátnőmnek komoly szándékkal férjet keresek. Jelige: „Egy életen együtt, Rurhvidéken".

60-as magyar hölgy társát keresi. Jelige: „Elviselhetetlen egyedül".

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betünként:	0,10 **Euró**
„Jelige" - postaköltség	5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betünként	0,20
Nagybetűs sorok betünké	0,40
Egyszerű, 1 „pontos" keret	10,00

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %,- hatszori hirdetésnél 20 % ,- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

Urunk, Teremtőnk!
Aki nemcsak Világegyetemünkön,
Hanem az összes, számunkra
felfoghatatlan energiákból
álló univerzumokon túl létezel,
emlékezz meg teremtményeidről.
Óvj meg minket a gonosz
energiák kísértésétől. Add, hogy
felfoghassuk nemcsak hatalmasságod,
hanem azt is, mit jelent a Földön
embernek lenni. Még akkor
is, ha fejletlenségünk miatt dimenzió
túllépi felfogóképességünk határát.

Magdalena Hodonyi-Ickler
Kunstmalerin
Birkenstr. 8
85467 Niederneuching
Tel. 08123-47 07

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézést vállalok. Horváth Gábor, Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: horvathgabor@ingatlan.com

„Kereszt és korona" kétrészes film németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, VHS, PAL, 2x 45 perc. Ára: 30,00 Euró (2x15,00 Euró), megrendelhető: e-mailen: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 órakor és 2. és 4. vasárnap de. 11 órakor. Tel.: 089-149 31 72 és 601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

50 éves, magyarul beszélő asszony, idős ember gondozását, ellátását vállalná Németország (elsősorban München) területén, többéves izraeli gyakorlattal. Tel.: 0036-6/30 43 62 399 v. 0036-6/36 36 47 22.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*
ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,-Euró
Tengerentúlra US$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
*
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.